

NR. 3
2006

29. ÅRGANG

Mortepumpen

INFORMASJONSBLAD FOR ELDRE I STAVANGER

Informasjonsblad for eldre
i Stavanger

Utgitt av:
Stavanger kommune
Oppvekst og levekår

Redaktør:
Stein Hugo Kjelby

Redaksjonskomité:
Inger Lied
inger.lied@stavanger.kommune.no

Helga Laake
hlaake@frisurf.no

Halvor Ingebretsen
halvor.ingebretsen@chello.no

Randi Folkestad
ifol@tele2.no

Gerd Borgenvik
gebo80@msn.com

Stein Hugo Kjelby
skjelby@stavanger.kommune.no

Redaksjonens adresse:
«Mortepumpen»
Eiganes og Tasta
helse- og sosialdistrikt
Løkkeveien 99
Postboks 55, 4001 Stavanger
Tlf. 51 50 82 96

Bladet kommer ut 4 ganger pr.
år og sendes fritt til alle over
67 år i Stavanger kommune

Neste nummer kommer ut
5. desember 2006

Stoff må være i redaksjonen
3. november 2006

Forsidebilde:
Eldres Hus ligger idyllisk til
ved Breiavatnet.

Foto:
Egil Gabrielsen

Opplag:
12.000 eksemplarer

Trykk og layout:
Allservice AS
4017 Stavanger

På redaktørkrakken:

La deg engasjere

Vel overstått sommer, en sommer som vil huskes i lang tid for sitt strålende vær. Dermed skulle vi ha et godt grunnlag til å ta fatt på resten av året.

Hvordan er det med fritidsinteressene? Det er ingen grunn til å sitte hjemme og kjede seg i høst. Mange organisasjoner arrangerer kurs og andre aktiviteter som passer både for unge og de litt eldre. Har du ekstra tid og lyst, trenger Kirkens SOS flere medarbeidere.

Når du leser Mortepumpen denne gang vil du blant annet se at Seniorforbundet har gode tilbud. De holder til i Eldres Hus og det er oppmuntrende å se all den aktivitet som bedrives innenfor veggene der. Så ble flyttingen fra Kulturhuset ingen katastrofe, men til ny giv og inspirasjon i huset ved Breiavatnet.

Seniorforbundet engasjerer seg i mer enn kurs. De har som mål å få Gamle Stavanger sykehus tilbake til folket! Nå er det vel omtrent 30 år siden stavangers befolkning aksjonerte for å få beholde sykehuset til eldreformål. Vi vet at det ble Fylkeskommunen som vant den gang. Nå er det snakk om at Fylkeskommunen skal avvikles og det er i den forbindelse at Seniorforbundet øyner en ny sjanse. Les mer om planene på side 40. De inviterer alle til å støtte opp om sykehuset og med felles innsats kan vi bare håpe at det lykkes denne gang.

BYPROFILEN

Kolbjørn Hauge

– En engasjert idealist

Av Gerd Borgenvik

Mitt første møte med Kolbjørn Hauge var i 1997 etter å ha oppholdt meg to år i Hong Kong. Forfatterforum Rogaland arrangerte litterær byvandring, og jeg fikk den ære å stille på lag med Kolbjørn Hauge utenfor Husfliden. Vi var spent. Det var spådd regn, men været holdt til opplesningsrunden var over.

Den andre april i år fylte Kolbjørn Hauge 80 år, noe vi gjerne vil markere i Morte-pumpen, for gjennom sine mange bøker har han vært med på å sette Stavanger på kartet.

Jubilanten ble født på Sjernerøy som nummer 6 i en søskenflokk på 9. Faren var småbruker og fisker, og moren måtte spe på inntektene med søm. Det var bare storebror Alfred som ble hjulpet fram til artium, mens de andre tidlig måtte ut i arbeidslivet.

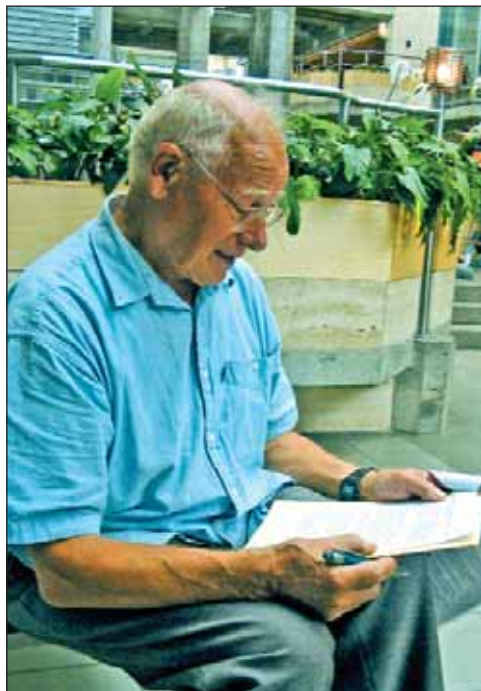
«Etter sju år på folkeskulen bar det ut i hardt kroppsarbeid,» sier han. «Skule hadde eg ikkje råd til, og eg ville ikkje arbeide for tyskarane. Så blei det tungt arbeid på meg då, heilt til eg begynte på 4-årig lærarskule. Då var eg godt over 20.»

Forfatterskapet. «Du kom sent i gang med å skrive. Hvordan kunne det ha seg?»

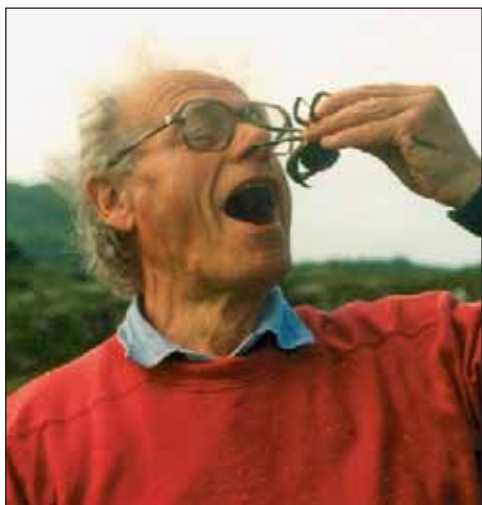
«Eg debuterte som skjønnlitterær forfatter då eg mangla 1 måned på å bli pensjo-

nist. Det var to årsaker til det. Å væra lærar var eit yrke som slukte meg heilt. Eg hadde nok lyst til å skriva, men når skuledagen var slutt, var eg temmelig gåen.

Dessutan var det så sin sak å skriva når

Her bør alt være korrekt.

Frisk sjømat smaker bra.

det alt var ein forfattar i familien. Alfred ville nok berre tykt det var gildt, men det ville sikkert ikkje foreldra mine. Då eg gav ut mi første bok, gav Alfred ut sin siste – til og med på same forlaget. Alfred og eg var dei beste venner gjennom heile livet. Sjølv om me hadde ulikt livssyn, så hadde me stort sett samanfallande verdisyn.»

«Hvis jeg ikke tar feil, så har du gitt ut fem krimromaner fra lett gjenkjennelig vestlandsmiljø, og med de samme personene. Krim på nynorsk er fortsatt nokså originalt. Personlig har jeg stor sans for lensmannsbetjent Petter Eliassen, og jeg har inntrykk av at du koser deg sammen med denne oppriktige moralisten.»

«Ja, Petter Eliassen er ein artig fyr. Han er pietist, ein mann som prøver å leve i pakt med sine ideal. Han er stort sett mot alt det eg er for, og omvendt. Likevel er han ein mann eg har stor respekt for, rett og slett fordi han prøver å gjere denne verda til ein betre plass å vera, han lever som han lærer. Men han er så pass naiv i si

gudstru at han får finne seg i at eg held han litt til ap av og til. Forresten så likner han meir og meir på mor mi, og det er ikkje nokon dårleg attest!»

Kolbjørn Hauge har mottatt flere priser for bøkene sine, blant annet den ettertraktede Rivertonprisen. Seksløperen kommer nok neppe i bruk. Til det er han en alt for fredsel mann.

Politikk. Dermed er vi over i et helt annet tema, nemlig fredsørølse og politikk, der han har engasjert seg sterkt gjennom et langt liv.

Når det gjelder politikken, sier han: «Ein ting lærte eg av mi kjærlege og varm-hjarta mor: Du skal alltid vera på dei svake si side!

«Min sosialisme er enkel, « sier han» Alle menneske har like stor verdi, og eg vil arbeida for at samfunnet skal ta dei økonomiske konsekvensane av eit slikt syn. Ekstrem materialisme vil alltid resultera i misnøgde og ulukkelege menneske.»

«Du engasjerte deg tidlig på venstresida i politikken?»

«Eg var Stavangers første medlem av Sosialistisk Folkeparti, og to gonger var eg representant for SF i Stavanger bystyre. Men eg er ikkje psykisk sterk nok til å vere politkar, så eg har seinare nekta å stille opp på plasser der eg risikerer å bli vald.

Eg har alltid vore oppteken av fredsarbeid, og eg var ein av initiativtakarane til den stor atomprotesten i 1960/61, då det var snakk om å innføre atomvåpen i det norske forsvaret.»

Livssyn. «Du er humanetiker. Hva var grunnen til at du tok avstand fra din pietistiske bakgrunn?»

«Dette kunne eg seia mykje om. Ta til dømes helveteslæra. Ingen menneske har ansvar for at dei er fødde, heller ikkje for

Kolbjørn var nr. 6 av 9 søsken. Familien samlet på morens 60-års dag. 1. rekke fra v: Magne, Kolbein (far), Mari (mor) og Arne. 2. rekke fra v: Marit, Martha, Alfred, Gunvor, Kolbjørn, Ruth og Sigmund.

dei genene dei er utstyrt med. Heller ikkje for barndomsmiljøet. Ein teologisk konstruksjon som går ut på at menneske likevel kan dømmast til evig straff om dei ikkje finn fram til frelsa, kan ikkje vera laga av ein kjærleg Gud.»

Engasjement. At han lar seg engasjere langt ut over det et gjennomsnittsmenneske klarer å gape over, viser rekken av foreninger som han er medlem av. Det nytter ikke å ramse opp alle. Naturvernforbundet, Nei til EU, Framtiden i våre hender, Norges mållag og diverse forfatterforeninger er bare noen av flere.

Det neste spørsmålet melder seg derfor av seg selv: «Du har passert 80 og er fortsatt like aktiv og engasjert. Hvordan er det mulig?»

«Her er oppskrifta: Gode gener, eit nøkternt liv og ein gild ektemake.» Han og Jofrid har vært gift i over 50 år, og sammen har de 3 barn og 6 barnebarn.

«Helt til slutt: Kan du si litt om hva du holder på med for tiden?»

Til det svarer han: «Eg har lova Jofrid at eg ikkje skal skrive fleire krimromanar, for eg er ikkje lett å leva med på di tider ei bok kjem ut. Men eg skriv krimnoveller, og dessuten skriv eg nye historier frå barndom og ungdom.»

Altså kan vi se fram til enda flere gode lesestunder i tiden som kommer.

Mortepumpen ønsker lykke til med alle prosjektene som er på gang. Hedersmannen Kolbjørn Hauge er still going strong.

Aldersgrense er et tøyelig begrep!

For oss med et barnslig sinn ... og for de som reiser med barnebarn

Av Randi Folkestad

Vi har barnemuseet her i byen, vi har arkeologisk museum og vi har andre steder hvor vi gjerne går med barnebarna våre. I København er det gøy å løpe opp og ned i Rundetårn (hvis du er sprek nok) og å plusse på med et besøk i galleriet med inngang midt i tårnet. Men tar du barnebarn med til Nice og du setter pris på det ekte naive, i form av bildende kunst, da bør du ta en tur i Museet for naivistisk kunst. Et museum som anbefales særlig for dem som ønsker å gi barn innføring i bildende kunst.

Da jeg besøkte stedet i sommer, satt en gruppe små fra en barnehage på gulvet i en av salene og fikk sin, kanskje første, innføring i malerkunst. Naivistisk kunst er nemlig enkel å fatte. Derfor så velegnet når barn skal lære om kunst. Og når foreldrene ikke har tid til å ta del i den kulturelle oppdragelse av barna, så tar gjerne vi, besteforeldrene over. Noe mange har erfaring med. Som pensjonister har vi god tid til å dele egne opplevelser med barnebarna.

Naivistene gjengir motivene slik at barn ikke har problemer med å leve seg inn i det de ser. Ingen behøver ha spesielle kunnskaper for å ta inn denne kunstformen. Naivistiske kunstnere er svært ofte på linje med barns forestillingsevne når de overfører motiv til papir og lerret.

Det hadde vært et ønske at vi hadde noe lignende her i byen som dette museet i Nice. Men siden vi ikke har noe slikt tilbud, så kan vi ta med barna der kunst finnes og der denne enkle formen for kunstgjengivelse eksisterer. Gi for eksempel en tur med bestemor til Nice i stedet for sølvtøy til barnedåpen. Gaven innløses ved passe alder.

Museet for naivistisk kunst i Nice er lagt til et vakkert palé fra 1800-tallet. En fransk kunstkritiker, opprinnelig fra Romania, samlet gjennom årene en imponerende samling fra hele Europa. Siden denne typen bildende kunst ikke har hatt like stor estime som andre kunstretninger, var det meste ukjente navn for meg. Bare «tolleren» Rousseau kunne jeg nikke gjenkjennende til. Hans ville dyr i tropiske landskap var på plass i museet. Det mylder av mennesker, landskap, hus og haver som ellers pyntet lerretene, kalte både på latter og humor. Så kommer du til Nice, må du ikke la dette museet gå deg forbi. Verken du eller medbrakte barn eller barnebarn. Det var morsomt å oppleve de franske barnehagebarna, hvordan de var oppslukte mens de betraktet et snølandskap fra Romania, befolket med dyr og mennesker.

«Feen i skogen» av Raymond Riec Jestin. Et eventyr av et bilde du kan dikte deg inn i.

Til ære for kvinne pionerer i matfylket

Hugo Frank Wathnes skulptur «Ti øre timen» ble avduket i Lervigstunet den 22. mai. Den er reist til minne om de kvinnelige hermetikkarbeidere i Stavanger. Stolt og rak symboliserer kvinnen ryggraden i hermetikkbyen Stavanger: Rimelig arbeidskraft. Til å begynne med var det kvinner og barn, etter hvert som arbeidervernlovgivningen kom på plass ble det kvinnene alene, som slet de lange dagene i sesongen. Mennene var i mindretall og i fast stilling. Kvinnene ble tilkalt når råstoffet kom. Uten dem hadde ikke Stavanger blitt til hermetikkbyen.

Hermetikkepoken i Stavangers næringsliv er antakelig den som er best dokumentert av alle. Når hermetikk-kvinnene nå får et monument, er det for å minne samtid og ettertid om at denne næringens vekstgrunnlag i Stavanger hvilte på tre søyler: Nærhet til førsteklasses råstoff, lokale innovasjoner i produksjonsprosessen og en stor skare av kvinnelige arbeidere. Etter hvert førte dette til at Stavanger ble hermetikkbyen. Vi ble konkurransedyktige på verdensbasis, også takket være kreative markedsførere blant hermetikkfabrikantene. Vi fikk Hermetikklaboratoriet og Hermetikkfagskolen som sørget for den matindustrielle kvalitet og trygghet. Institusjoner som fortsatt er med og danner kjernen i det matindustrielle næringscluster i

Stavanger-regionen. Men selve hermetikk-industrien er det slutt med.

Det var Arbeidernes Historielag i Rogaland som tok initiativet til skulpturen. Foruten en lang rekke fagforeninger har Sigval Bergesen DY-stiftelse, Sparebank 1 SR Bank, King Oscar, Rieber & Søn ASA, Klosters legat, Landsorganisasjonen og NHO i Rogaland bidratt med penger.

Jan Gjerde

Samarbeid på tvers av land- og kulturgrenser

Stavanger og Antsirabè på Madagaskar i samarbeid om bærekraftig utvikling

Tekst og foto: Halvor Ingebretsen – Arkivbilder: Stavanger kommune

– Hva legger du i uttrykket «bærekraftig utvikling» ?

Vi spør varaordfører i Stavanger, Bjørg Tysdal Moe som er «primus motor» for samarbeidet mellom Stavanger og den gassiske byen Antsirabè.

– *Bærekraftig utvikling er en utvikling som er god for både oss som lever i dag, og de som skal befolke jorden i framtiden, sier hun – En slik utvikling innebærer at vi må balansere våre behov mot kommende generasjoners behov. Dette har mye med ansvar og helhetstenkning å gjøre. Vi må altså **forvalte**, ikke **forbruke** naturressursene våre.*

Vennskapsbysamarbeid

Som mange sikkert vil være kjent med har Stavanger inngått vennskapsbysamarbeid med Antsirabè på Madagaskar. Et forprosjekt og et pilotprosjekt ble gjennomført i 2003. Hovedprosjektet startet året etter. Dette skal i første omgang gå ut 2006. Men det er et ønske om at det skal kunne fortsette i minst tre

Madagaskar: Fotavtrykket i Det indiske hav. Antsirabè finnes midt på kartet.

år til. Vi vet at utbedring av veinett, kanaler og avløp systemer, rent drikkevann, miljøstasjoner, hjemmekompostering m.m. er sentrale stikkord i dette prosjektet. Men hvorfor og i hvilket omfang vet vi lite om. Og derfor ber vi om en nærmere orientering i kortversjon ?

Björg Tysdal Moe minner oss om at øya Madagaskar, også kalt for «fotavtrykket i Det indiske hav», på grunn av sin form, er et av verdens fattigste land. Den gjennomsnittlige levealder er ca. 56 år og en stor del av befolkningen er barn og ungdom. Omkring 34 av innbyggerne kan lese. Og bare halvparten av befolkningen har tilgang til vann i nærheten av hvor de bor. Madagaskar er også et såkalt «B-7-land», hvilket vil si et av de syv viktigste land i verden hva angår biologisk mangfold. – *Og dette er det viktig å ivareta*, understreker hun.

Geografi og folketall

Antsirabè er en av Madagaskars tre største byer med et folketall som ligger på omkring Stavangers nivå, altså godt over 100.000 mennesker. Den ligger i innlandet, i det sentrale høyland. I løpet av de senere år har byen hatt en stor befolkningsvekst og behovet for utvikling på flere områder, har øket. – *Dette gjelder særlig behovet for rent drikkevann, som er selve livsgrunnlaget. For å øke levealder og gi folk bedre folkehelse, må det gjøres en stor innsats på dette området. Infrastrukturen påvirker også livskvaliteten. Mange veier trenger opprustning. Og vi må arbeide for å bedre framkommeligheten, spesielt i regntiden.*

Tysdal Moe forteller videre at innbyggerne blir involvert i forhold til flere av de prosjektene som er satt i gang. På den måten sikres eierskap til utviklingen, økt kompetanse og den langsiktighet som absolutt behøves.

Prosjekter og korrupsjon

Det prosjektet det her er tale om er for de første årenes vedkommende, avgrenset til bydelen Ambohimena, som har ca. 18.000 innbyggere. «*Det globale miljøansvaret skal synliggjøres både for Antsirabè og Stavanger*», heter det i en fin brosjyre som Stavanger kommune har gitt ut og som kan fås ved henvendelse til kommunens servicetorg.

Korrupsjon er også et aktuelt problem på Madagaskar, vet vi. Og vi forstår det slik at dette også ligger innbakt i prosjektet .. Kan du si litt om dette ?

– *Vi er svært opptatt av å bekjempe dette. Korrupsjon er en trussel mot nettopp den bærekraftige utviklingen. En trussel mot både demokrati og menneskerettigheter. På verdensbasis regnes korrupsjon som det største hinder for å oppnå sosial og økonomisk utvikling i den tredje verden. Helt konkret i vårt prosjekt er det viktig å ha gode rutiner i arbeidet med hensyn til åpne, demokratiske prosesser i planlegging og budsjettering. Og etter at arbeidet er utført, leveres regnskap og rapport.*

Felles satsing mellom kommuner og KS

Hvordan kom ideen om et slikt samarbeid opp, er vi interessert i å vite litt mer om?

Her forteller varaordføreren at Kom-

Behovet for rent drikkevann er stort. Her fra en av prosjektets vannposter.

munenes Sentralforbund (KS), sammen med flere norske kommuner har prosjektarbeider i flere afrikanske land. Disse prosjektene er støttet av NORAD og er der ved en del av norsk bistand. – Stavanger kommune søkte om å få delta i dette arbeidet fordi vi allerede hadde Antsirabè som vennskapsby. Og det er viktig å ha flere samarbeidsarenaer mellom vennskapsbyene. I dette samarbeidet lærer vi av hverandre bl.a. gjennom utveksling av fredskorpsdeltakerne idet prosjektet også inneholder en samarbeidsavtale mellom Stavanger kommune og Fredskorpset. Fra

mai i fjor og fram til oktober i år, har en deltaker fra miljøorganisasjonen TED (Terra Environnement Developpement) arbeidet i Stavanger. To deltakere fra Stavanger kommune har arbeidet i Ambohimena ved å bistå med husholdningstiltak, forståelse av betydningen ved et rent miljø, kildesortering og økologisk hagebruk, gjenbruk, kontroll og sikring av rent vann. De gassiske representantene har vært engasjert i arbeid via Grønn Hverdag og oppgaver administrert av IVAR (Interkommunalt Vann-Avløp og Renovasjon.)

Veistandarden trenger en oppgradering.

Næringsliv etter moderne mønster

Gasserne har selv i mange år vært opp-tatt av å utvikle næringslivet etter moderne metoder. Ikke minst etter «frigjøringen» fra Frankrike hvor Madagaskar var fransk koloni i mange år. Det ga seg ikke minst utslag i at det ble opprettet såkalte «forsøksgårder» på landsbygda, hvor arealer ble avsatt for dyrking og utvikling av nye mat- og plantevekster som inntil da hadde vært ukjent på øya. Og hvor nye, moderne metoder ble tatt i bruk. Norsk misjon har eksempelvis vært sterkt engasjert i utviklingen av

slike, hvor norske agronomer bl. a. har stått for opplæring inntil gasserne selv kunne overta. Eksempelvis er også landbruksgården Tombontsoa (Betydning: Den gode jord (grunnlag). Oppkalt etter landbrukshøgskolen Tomb i Østfold) Et godt eksempel på den opplæring som allerede har funnet sted innenfor moderne landbruk på Madagaskar. Nå er det flott at et vennskapsbysamarbeid kan gå inn i andre områder og bidra til en fortsatt positiv utvikling for et land som befinner seg langt nede på skalaen for velstand.

Oppsummering av prosjektet

Vi ber Bjørg Tysdal Moe til slutt summere opp status for den delen av prosjektet som går på demokratiutvikling, og det gjør hun slik:

– *Demokratiutviklingsprosjektet er et tverrpolitisk samarbeid mellom mange partier i både Antsirabè og Stavanger. Det har som målsetting å styrke partiorganisasjonene i Antsirabè og å øke våre egne lokalpartiers internasjonale forståelse. I fjor var seks lokalpolitikere fra Stavanger på besøk i Antsirabè og fikk en innføring i hvordan partiene der arbeider. I januar i år fikk vi gjenbesøk. Pr. i dag har vi gjennomført et forprosjekt i forhold til demokratiutviklingen med en søknad om videreføring av prosjektet, fordi vi ser viktigheten av å arbeide innenfor dette området. Et sterkt lokaldemokrati er avgjørende for livskvalitet og sosial og økonomisk utvikling i samfunnet.*

SOM PÅRØRENDE PÅ FEIRINGKLINIKKEN

Av Randi Folkestad

Livet byr stadig på overraskelser. Ikke alle er like behagelige. Hjertetrøbbel hos ektemaken er blant de alvorlige overraskelsene. Men i dag kan utrolig mye gjøres for å hente den syke tilbake til en normal tilværelse. Pluss gi en engstelig hustru etterlengtet trøst og oppmuntring.

Mannen min fikk pustevansker sist vinter. Verre og verre ble det. Men som menn flest var han treg med å oppsøke lege. Omsider ble han skikkelig undersøkt. Han fikk beskjed om at her kunne intet gjøres ved det lokale sykehuset. Han måtte opereres et annet sted. Heldigvis tror jeg ikke han skjønnte hvor syk han var.

I løpet av fire, fem dager hadde sykehuset skaffet ham plass på Feiringklinikken. Nå vet jeg ikke hvordan andre sykehus oppleves for pasient og pårørende. Jeg skal heller ikke gå inn på min manns store operasjon, med bypass av fire årer, hentet fra leggen. Det jeg vil fortelle er hvordan stedet, egentlig en stiftelse, eid av Landsforeningen for hjerte og lungesyke, tar vare på pårørende på alle måter og også gir råd for tiden etter operasjonen.

Jeg reiste inn et par dager etter inngrepet og tok inn på klinikkens hotell. Feiringklinikken ligger ved Mjøsa, i landlige omgivelser og noen få mil med buss eller bil fra Gardermoen. Jeg ble tatt i mot i resepsjonen og fikk straks et rom i hotelletasjen. Samtidig ble jeg opplyst om stedets fasiliteter, om svømmebasseng og tider for måltider. De siste blir inntatt i en tiltalende spisesal der pasienten får lov til å spise sammen med besøkende. Det finnes ellers en egen spisesal for pasienter.

Salonger er også for både pasienter og pårørende. Noe som gjør at rekonvalesenten kler seg i vanlig tøy og sykehuspreget forsvinner. Alle oppholdsrom, ganger og til dels

Feiringklinikken ligger ved Mjøsa. Den regnes for nyskapende innenfor hjerte- og lungesykdommer her i landet.

hotellrom har kunst av kjente norske kunstnere på veggene. Noe som gjør stedet til en veritabel kunstutstilling. Full skjenkerett har sykehuset og, slik at både pårørende og pasient kan skåle til maten over vellykket operasjon. I tillegg, ved kostholdsveiledningen vi begge fikk, ble det lagt vekt på et daglig inntak av rødvin. Det motvirker både det ene og det andre og er i høyeste grad en viktig del av de antioksidanter vi trenger.

Syv dager lå «min pasient» på Feiringklinikken. Rett hjem med fly bar det, men ikke før klinikken hadde ordnet alt med flybilletter, rullestoler, taxi til Gardermoen og hjem fra vår flyplass. Riktignok var pasienten utslitt etter transporten, men det var ikke så rart. Med på veien hadde vi fått forelesning i riktig kosthold, hva du bør og ikke bør gjøre i ukene etterpå. I tillegg hvordan pasienten sjøl kan trene seg opp mot gamle høyder fysisk. Når dette skrives har det gått to måneder. Igjen er mannen min å finne i svømmebassenget. Han sykler som før og er i ferd med å overta bilratet igjen. Det jeg trodde jeg kunne få ha for meg sjøl.

Utgått på dato?

Tekst: Halvor Ingebretsen – Tegning: Henry Imsland

Undertegnede hadde i mai i fjor et avis-innlegg i forbindelse med Stavanger kommunes 17. mai-trykte program for 2005, da vi ble kjent med at Stavangersangen, «Rygjafylkets fjeld og dyben fjord», for første gang ikke var med i rekken over nasjonal- og vårsanger. Årsaken var at man da konstaterte at bysangen fra 1927 var «utgått på dato». Det ble også henvist til at dette var årsaken til at det for noen år siden ble utlyst en konkurranse om ny by-sang. Og at ny sang til byen vår var kåret,--- men ikke brukt. Sannsynligvis fordi den ikke slo an eller ikke hadde de ønskede kvaliteter.

Vi var tilfreds med at den tydeligvis **ikke** var utgått på dato da vi påny fant den i programmet for 17. mai 2006.

Hvordan kunne man hevde at en bysang med tekst og melodi av sentrale personer fra Stavanger som adjunkt S. A. Haugland og komponisten Olaf Paulus, skrevet i 1927 var «utgått på dato»? Hva med nasjonalsangen «Ja, vi elsker» med tekst av Bjørnstjerne Bjørnson og musikk av Richard Nordraak. Eller fedrelandssalmen «Gud signe vårt dyre

fedreland», med tekst av Elias Blix og musikk av C.E.F. Weyse fra 1826? Var disse også mon tro utgått på dato? Vi får takke og bukke for at disse fortsatt finnes verdige til å bli trykket i Stavangers 17. mai program.

Den første betingelse for at en sang skal synges, er at den blir sunget! Hvordan kan dette skje når den ikke trykkes i programmet? Hvor mange ganger har den vært benyttet ved kommunens arrangementer på nasjonaldagen, eller for all del, i andre sentrale sammenhenger i vår fremgangsrike by? Hva er det som nå ikke lenger er oppdatert?

* Kanskje Rygjafylkets fjeld ? De er der fortsatt.

* Hva med de dype fjorder? De ligger der fremdeles, nå som i 1927.

* Jadarlandets brede, brune jord har vi fortsatt. Bare bedre utnyttet enn i 1927.

* Nordhavets salte vanne er der. Nå er de i tillegg ikke minst fylt med oljerikdommer som har gjort byen til landets oljehovedstad. I tillegg har de vært fundament for de moderne 90 jernmennene. Mens høye bølger skummede mot stranden, skummet de også mot

disse omstridte kunstverk fra vår egen tid.

- * Hafrsfjordslagets vaabendrag er vel fortsatt grunnen til at Norge ble samlet til ett rike.
- * Og tonene fra våre fedres fromme sange, toner fortsatt «gjennom domens gange».
- * Og «ud fra Rogaland», stevner jo fortsatt vikingferd mod fjerne strand.

Var dette en sang som var utgått på dato? Jeg begynte å undersøke litt i den lokale sang- og musikk-literatur. Der fant jeg mange sanger om og til Stavangers pris, f.eks. Tellef Haraldsstads vise «Stavanger, det er ingen Filleby,--fallera» Eller Tor Salomonsens «Stavanger smile i all slags ver...» Videre har vi Rasmus Tveterås sin sang til Stavangers 800 års jubileum i 1925: «Stavanger, Stavanger, smilende du ligger der og drømmer» Ellers har vi «Ein siddis tar seg best ud i motvind» av Arve Finne Torgersen og Sveinung Bendiksens «Ekta siddis». Vi kunne fortsatt og regnet opp mangfoldige flotte **viser** om Stavanger. Men det finnes bare **en bysang**, våger vi å påstå.

Imidlertid er det likevel skrevet **en**, som kanskje er lite kjent. Men den er skrevet **som** og har som **tittel**: «Stavanger-sang». Teksten er av Gunnar Salvesen og melodien av den sagnomsuste organisten på Austre Åmøy, Alfred Lunde som også er kjent for musikken

til biskop Karl Marthinussen sin salme «Ja, en gang mine øyne skal se Kongen i hans prakt.» Deres Stavanger-sang er skrevet og utgitt i 1939 og merket med at «avskrift av partitur eller stemmer er forbudt. Men «Mortepumpen» har ved henvendelse til Alfred Lundes familie fått lov å gjengi den her. Notene er håndskrevet og teksten gjengir vi nær opp til den originale utforming. Skulle vi gjengitt den slik den står i noteheftet, ville den i stor grad forårsaket problemer, da eksempelvis den gangs «esser» så ut som «effer», bare for å nevne et av flere tilfeller. Men her kommer såvel melodi og tekst om «byen der vest»

STAVANGER-SANG

Tekst av Gunnar Salvesen. Musikk av Alfred Lunde.

Andante
mp
p
p
p. a tempo
pp
Pölmühle

Der lig-ge en by der vest med by i vest by fint by med
ful- og de im by for den by kom om de by ge
de by der der med med for de by der for den
by med med den by jord i by en by der der
der by med med den by jord i by en by der der

Her gjengis notene, som er vedlagt
Etter notene følger teksten slik:

*Der ligger en by der vest,
med sjøsaft og frisk nordvest
feiende inn fra fjorden.
Men kommer du senger inn
da suser det sønnvind,
med gradetung duft fra jorden.
Ja, nådt mellom hav og jord
er byen hvor folket bor.*

*Og byen har preget fått
av fortids og fremtids blått,
prosa i poesien:
En larmende storfabrikk
blandt sjøhusers romantikk
og ambolters klang fra smien.
I nutidens travle jag
slår Domkirkens gamle slag.*

*Med fortidens hvite seil
i sinnenes minnespeil,
går vi i stille kvelder
og ser etter dagens slit
i tanken den nye tid, --
med lyntog og luftpropeller.
Som Vågen er folkets sinn
i nagsvær og nordenvind.*

*Vi hilser dig by der vest
med sjøsaft og frisk nordvest
feiende inn fra fjorden,
med kaver og lune hjem
du seiler din skute frem
til drømmenes havn på jorden.
Ja, her er det godt å bo!
Stavanger! Vi blir dig tro.*

Fra «fin gammel 1/06», Bergen kommune

Si meg, lille Karen ...

AV ROLF TOFTE

De fleste av oss har trolig i vår ungdom gjort forsøk på å skrive kjærlighetsdikt eller kjærlighetsbrev. Med mer eller mindre vellykket resultat. Det er en form for poesi eller poetisk uttrykksform som står sentralt i vår lyrikktradisjon. Det er også gitt ut egne samlinger av denne uttrykksformen. En av de ferskeste er «Norske kjærlighetsviser» ved Gunvor Hals (Det Norske Samlaget 1994).

Vi får jo håpe at det ikke gikk med alle som med vår bergenske trubadur Arne Bendiksen, som i samlingen er representert med visen «I dag har jeg brent mine kjærlighetsbrev». Der forteller han at det siste brevet han fikk fra Petronella, som han var forloibt i, var et avskjedsbrev. Hun hadde funnet seg en annen – med mer penger. Akk ja.

Kjærlighetspoesien har selvsagt dype røtter ikke bare i norsk, men også svensk og dansk lyrikktradisjon. Fra Sverige har vi jo blant mye annet fått teksten og melodien av Birger Sjøberg (1885–1929) til «Den första gång jag såg dig, det var en sommardag ... den första gång jag tog dig uti handen.» Det er en vise full av hengivenhet og sommerstemning, og den slutter med de varme ordene om «att sommarsolen skiner på dina andletsdrag, som rodna och som stråla och betaga.»

I vår barndom og ungdom ble det ikke minst sunget et utall danske viser og sanger som gikk videre fra generasjon til generasjon. Det gjaldt også kjærlighetsviser. De hadde et innhold som det i mange tilfeller var lett å identifisere seg med. De fleste av oss vil vel være enige i at de langt overgår vår tids «poplåter» som for en stor del fremføres på engelsk. De dreier seg visstnok også om kjærlighet, men den drukner i alt bråket og er fort glemt.

En av de danske kjærlighetsvisene som fremdeles sitter spikret i min hukommelse, er de fire yndige versene om lille Karen. Den ble skrevet av forfatteren og journalisten Carl Ploug (1813–94) og var så populær at den hadde i hvert fall to melodier. Hos oss var det nok den meget sangbare melodien til den kjente sang- og romansekomponisten Peter Arnold Heise (1830–79) som

var mest i bruk. Visen og melodiene har fått sin plass i første del av samlingen «Danmarks Melodibog» (udatert), og teksten i den omfattende samlingen «Levende Dansk Lyrik» (København 1963).

Visen er en sart og tålmodig beskrivelse av en ung manns beundring for den utvilsomt yndige Karen, og den går over tre årstider. Noen husker sikkert innledningsverset, som ikke kan siteres på annet enn dansk. Jeg gjengir den etter lyrikksamlingen, der man har sløyfet substantivenes store forbokstaver, og å'en har avløst den doble aa'en:

*Husker du i høst, da vi hjemad fra marken gik,
vendte du mod mig et spørgende blik;
da faldt det mig på sind, at jeg var hidtil blind;
sig mig, lille Karen, hvad mente du da?*

I de to neste versene er det vinter, og den tålmodige unge mannen lurte fremdeles på hva lille Karen mente. Vi tar med ett av dem:

*Husker du i vinter, vi sad omkring arnens ild,
jeg fortalte eventyr, du hørte til;
tit op på mig du så, så jeg gik rent i stå;
sig mig, lille Karen, hvad mente du da?*

Men så ble det omsider vår, og den utrettelige unge mannen beskriver den slik:

*Se, nu er det forår, og spirerne foldes ud,
fuglen bygger rede, og skoven står brud,
alt, hvad af liv der ved, drømmer om kærlighed;
sig mig, lille Karen, hvad mener du nu?*

Vi får nok aldri vite hva lille Karen mente. Og det er vel heller ikke poeng- et. Visen er et interessant tidsbilde, og den beskriver en ung manns hengivenhet og ærbødighet overfor en ung kvinnes følelser. De fleste unge har det så ubendig travelt og må prøve seg med helt andre aktiviteter enn å lete seg langsomt fram til den sanne, holdbare kjærligheten mellom to unge mennesker. Men dermed går de også glipp av alle de fine oppdagelsene og alle de fine forventningene underveis.

TRO OG TANKE

Rottefangerens fløyte og Guds

En sommer var vi innom den tyske byen Hameln. Den er mest kjent for eventyret om rottefangeren som blåste i fløyta si og ledet alle rottene i byen til elva, der de druknet. Men da han ikke fikk den lønna som var avtalt for dette, blåste han i fløyta igjen, og nå førte han alle barna i byen bort. Senere ble ingen av dem funnet.

I denne byen er det også en kirke med en spesiell utsmykning. I koret er det utstilt en mengde figurer som haster i samme retning. De ser ut som kakeformer uten innhold. Men bakom figurene er det noen flotte glassmalerier, og når sola skinner på dem, blir figurene helt annerledes. De er ikke tomme lenger, men fylt av liv og farger.

Det er mange mennesker i vårt samfunn som sliter med tomhet, og ikke opplever noen mening i livet. Derfor er det også så lett å bli lokket av all verdens rottefangere som blåser i fløyte. Hvordan kan vi finne et liv som er verd å leve, hvordan kan vi fylles av noe som holder, ikke bare det overfladiske?

Profeten Mika skriver: «Du skal gjøre det som er rett, vise trofast kjærlighet og vandre ydmykt med din Gud». Det handler delvis om mellom-menneskelige forhold, og delvis om forholdet til Gud!

Forholdet til andre mennesker er mye viktigere enn all verdens penger og status-symboler. Det blir stadig tydeligere for oss i et samfunn som preges av ensomhet og isolasjon, og der mange sliter med psykiske problemer.

Bibelen er veldig praktisk og håndgripelig, og sier: Gjør det som er rett og vis trofast kjærlighet! Da vil det gode vokse fram! Det er fellesskapet med andre som setter farge på tilværelsen. Og da må vi også yte noe selv!

Men det er noe annet som er like viktig for et godt liv: Å leve i et åpent og ydmykt forhold til Gud! Ydmykhet er ikke det letteste for oss som er vant til å kreve vår rett. Men i forhold til den hellige Gud finnes det bare 2 muligheter: Enten å bøye seg eller å bøye unna.

Det er bare den som i erkjennelse av egen uverdighet kommer til Gud og søker nåde, som kan ta imot det Jesus har å gi. Det er bare den som selv er liten som kan ha en stor Gud. Og Gud vil fylle vårt liv og vår framtid med lys og håp.

Jeg har ofte sett at det ikke er de store i denne verden som er lykkeligst, men de som lever i nærhet både til mennesker og Gud. Gjør vi det, skal ingen rottefanger klare å lede oss vill!

*Sigfred Sørensen,
sokneprest i Kampen*

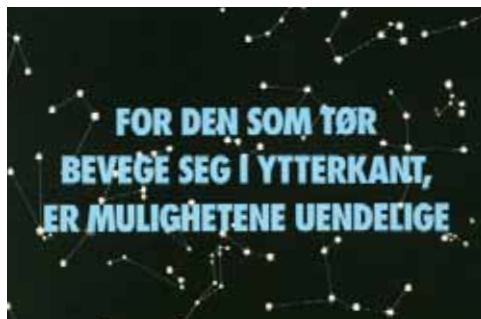
Fra min «visdomsord-vegg» :

For den som tør bevege seg i ytterkant, er mulighetene uendelige

Tekst: Halvor Ingebretsen

Den som husker tilbake til Frederik Skavlands «*Først og sist*» i fjernsynet fredag 23. mars, minnes kanskje at da var bl.a. skiskytterkongen Ole Einar Bjørndalen på besøk. Det ble mellom annet fortalt at han forberedte et nytt «løp». Ikke som skiskytter. Men han skulle være med i en miniekspedisjon til Nordpolen i løpet av inneværende år. Mens dette ble omtalt fikk NRK telefonforbindelse med polfareren og eventyreren Børge Ousland. Og såvel Bjørndalen som programlederen fikk snakke med ham fra et telt i mørke på Nordpolen, som han nylig hadde nådd fram til. Den første personen som hadde gått til polen vinterstid, hvilket vil si---i mørke. Skulle det ikke være utfordring nok å gå til Nordpolen? Nei, han måtte også gjøre det i mørke. Kort begrunnelse: Ingen hadde gjort det før. Leser vi boken hans om den **første** ferden, var drømmen hans da «*å bli den første som nådde polpunktet alene og uten etterforsyninger; make det som andre trodde var umulig*. Da trodde han nok også han hadde utført det som **kunne** utføres av en polfarer. Men så kommer han altså på dette i ettertid; å gå dit i mørke. Programlederen i fjernsynsprogrammet bemerket muntert at det som vel nå sto igjen av utfordringer vel måtte være å gå dit på hendene? Ousland hadde ingen planer om det,---foreløpig.

Hvor mange av oss har ikke sittet i godstolen og tenkt store tanker? Både om det vi **skulle** ha gjort, men som vi uomtvistelig ikke **kan**. Eller ting vi skulle ha gjort, men ikke våget å **forsøke**. For det ligger alltid noe foran oss som føles å ligge i «ytterkant» av det vi tror å kunne make. Når vi da manner oss opp til å forsøke, finner vi kanskje ut etter hvert at vi maktet det likevel. For noen av oss gjelder

det gjerne håndverksarbeid som huseier, hvor vi av gammel vane overlater alt til dyre fagfolk. Kanskje vi kunne prøvet selv først? Og da har vi vel noen hver følt oss i ytterkanten av det vi trodde vi maktet. Hva ble resultatet? Jo, en god opplevelse som viste oss nye muligheter å prøve oss på. Så lyktes kanskje det også, samtidig som vi følte å ha vært i en ennå utenforliggende ytterkant enn det vi trodde å skulle våge oss på. Og nye utfordringer ble igjen synlige. Det er utrolig å møte mennesker som synes å få alt til av det de prøver seg på. Som har våget å bevege seg i «ytterkanten» av det man trodde å kunne make. Og derved oppdage nye utfordringer. «*Det finns alltid et högare fjell*», synger sangartisten Rønnaug Foss Alsvik.

Et godt råd å komme i gang på, er å gjøre reklame-slagordet til Byggmakkerkjeden til sitt eget: «*Det skjer ikke noe før du begynner*». Dette gjelder til og med det enkle å manne seg opp til å gå ned i kjelleren å hente malerkosten. Bare **det** kan være en overvinning til senere å søke mulighetene som ligger i de «ytterkantene» av livet som vi etter hvert utfordres til.

Prem Prakash:

En aktiv pensjonist

Av Randi Folkestad

Prem Prakash lar ikke pensjonisttilværelsen være en ørkesløs tilværelse. Han er ikke blant dem du finner på eldres kafe. Slikt tidsfordriv har han neppe tid til. I stedet er han opptatt med sine mange foreninger, med utendørs aktiviteter som golf, og med nystartet firma i en alder av 70 år. Han ønsker avhjelpe ingeniørmangelen i Norge og formidler ingeniører fra India.

Da jeg prøvde få i stand en avtale med Prakash, måtte han først gå gjennom avtaleboka for å finne en passe tid for et møte. Han ville kontakte meg neste uke. Joda. Kunne jeg kanskje komme mandag klokken ni? Da mente han å ha en ledig stund. Jeg møtte opp på avtalt tidspunkt til en Prem Prakash, meget opptatt i telefonen. I mens tok fru Sasha seg av meg og ga meg de nødvendige data mens hun trakterte PC'en og innimellom kastet stjalne blikk på skjermen. Jeg vet ikke hva hun søkte innenfor glassruta. Kanskje var det dagens e-mail som skulle gjennomgås.

Prem Prakash er nordmann og har vært det i ti år. Før det var han indisk statsborger, med bakgrunn i hinduistisk tradisjon. En religion og filosofi som

møter andre religioner med stor toleranse. Han har bodd lenge i landet. Helt siden 1976. Ikke før ble han borger av Norge, for om lag ti år siden, så ble han innkalt som meddommer i en retts sak. Ganske pussig, synes han sjøl.

Ingeniørstudier i England

Tilknytningen til Norge begynte allerede da han fant sin Sasha i England for flere og førte år siden. På den tiden studerte han til ingeniør. Mulighetene for et ingeniørstudium var ikke så lett tilgjengelige i India. England ble et naturlig valg. Først Plymouth, senere London. Sasha var på den tiden i landet som fotpleier, men jeg vet ikke riktig om det var over Prems føtter deres øyne møttes. I alle fall ble det et par av de to og etter hvert kom tre barn til verden. To av dem er født i India, i Bombay. Om Sasha er å si at hun etter hvert forlot yrket som fotpleier og i stedet utdannet seg til sosionom. Det yrket holdt hun fast ved inntil hun ble pensjonist.

Den travle pensjonist

Prakash snakker utmerket norsk og er aktiv i lokalmiljøet, det vil si i Gamle Stavanger der han bor. Han er en altfor

Prem Prakash i hagen ved boligen i Gamle Stavanger.

rastløs mann til å bli sittende i godstolen på sine eldre dager. Han spiller golf og han er med i Rotary, i Frimurerlosjen, i minst en ingeniørforening pluss en internasjonal forening med medlemmer fra tjueto nasjoner. Indisk forening? Jovisst. Mulig at det er flere. Jeg har ham mistenkt for også å være mer enn passiv medlem der han viser seg, men jeg glemte å spørre.

Prakash' fødested er en liten indisk by som heter Moradabad og som ligger

nord i dette store landet. I første omgang tok han utdannelse innenfor marinen før han tok steget over i ingeniørfag. Yrkesmessig gjorde han bruk av to fagområder. Han er både maskiningeniør og petroleumsingeniør.

Fra Bømlo til Stavanger

Da Prem og Sasha kom til Norge i 1976 ble det til at de bosatte seg på Bømlo fordi de fant bolig der gjennom bekjente. Derfra pendlet Prem et par år til jobb ved et konsulentfirma i Bergen. Senere ble det Stord, og omsider Statoil hvor Prakash har vært ansatt inntil pensjonisttilværelsen tok til. Et halvt år i Tyskland inni mellom ga nyttige språkkunnskaper til både barna og dem selv.

Skjønt pensjonist og pensjonist! Jeg ser ham ofte jage forbi i ungdommelig fart gjennom vår lokale gate. Mens jeg besøkte ham hjemme, kimte telefonen støtt og stadig. Sasha som ikke var intervjubjektet denne gang, satt med sin PC og ga meg samtidig familieinformasjon mens Prem snakket i mobilen. Han hadde ikke rukket å varme opp sin skjerm.

Paret bor i Gamle Stavanger, i et av de eldste husene i strøket. Det skriver seg fra 1700 tallet og har en nydelig liten have ned mot havnen. Der installerte jeg Prem Prakash foran en rosenbusk for fotoseanse før jeg sa farvel. En skal ikke bruke for mye av tiden til mennesker som lever travle liv.

Glemte jeg å si at han blar gjennom Mortepumpen når han får bladet?

LYSPONGTER

U Selma hadde følt seg någe nertrykkte i det sissta og ka va då mer naturligt enn å ta seg ein tur oppom te u Jossi for å se om der fantes någen lysponcter der?

Nå satt de med kver sin kaffikopp og prata om laust og fast. Litt itte kvert kom praten inn på høsten og ka den innebar.

U Selma la fram atte det va begjynt å mørkna tidligare om kvellane og at strømmen sko bli dyrare og nå va foglane begjynt å samla seg for å gjørra seg klar te å dra sørøve. Det einaste lysponcte i denna tiå sånn så eg ser det, e atte kaffien e blitt billigare. Ja, ka sko me gjort uden kaffien, la u te og sokkte. Om ikje så lenge så kan me oppleva glatte fortau og då komme lærbeinsbruddå. Nei, eg ser ikje någen lysponcter framigjønå.

U Jossi, så ser litt lysare på teverelsen, sjenkte i ny kaffi i koppen og trakk inn pusten. Eg ska nevna massevis av lysponcter så ligge rett framfor nasen på osser, hvis me bare ser itte. Fysste av alt vil eg spørre om ka du forbinne med fyr i ovnen og godt og varmt? Hogga ved og bera an opp og tymma askå, innskjøyd u Selma. Nei, du ser heilt feil på det, svarte u Jossi. Du ska forbinna det med koselig lys og ei goe bog i håndå og fine musikk i radioen. Du sidde og lese og an Ansgar løyse kryssor mens dokker kose dokker med någe smågodt. Ellers vil eg anbefala deg å ta deg ein tur ut ein solskjinnsdag og se kossen trenå ser ut. Du sko ikje tro det e de same trenå så du har sett heila sommaren. Nå spele fargane i allslags sjatteringar, fra grønt og gult og rødt og alle

mellomfargar. Eg kan garantera at du får ikje finare syn heile sommaren. Tenk på blomstrane så har stått og blomstra i sommar. Nå gjør de seg istand te vinteren, men fysste har de sikra seg at der komme nye opp te våren. Se kossen adle frøå modnes og dette ner og sår seg sjøl. Så må du tenka deg ein morgen når du våkne og ser ut vindue. Det har vært den fyssta frostnåttå og himmelen e nesten uden ei skjy. Se mot øst og legg merke te himmelen når solå streve med å komma seg opp øve fjellå. Himmelen e røddlig og de skjyene du ser, e farga røe. Se ner på marka så ligge der kvide av rim. E det ikje flott å se kossen solstrålene glitre i de rimbelahte gras-stråene? Du kan ijafall ikje seia at det e stygt. Og så må du tenka deg det modsatta været. Det blåse ude og det ule rondt hushjørnene og regne slår mod vindue. Ka tenke du då når du sidde godt og varmt inne og gumle på de småkagene så du sko hatt te foreningen? Eg tippe at du seie med deg sjøl: Det e godt å vera inne og kosa seg. Skjid vannari om kagene forsvinne, der e nye i butikken. Kle deg godt ein ittemiddag når det blåse fra nordvest og der går kraftige haggelbøyer. Se ut mod havet og se på skjyene. Har du sett någe så fint? Skjyene med gullkant og bølgene så bryde kvidt mod strandå. Og når du komme hjem igjen og føle kossen varmen slår imot deg når du stige inn i stuå. Harrligt!!!

Eg kan vera enige i at der e møyje trist med høsten, men lysponcter finnes der, bare ein har sansen for di.

Se opp for tryllekunstnere!

Av Gerd Borgenvik

Det ringte på døra, og utenfor stod en mann som presenterte seg som representant for firmaet Elektrolux. Han var interessert i å vite om vi hadde kjøpt støvsuger der. Det hadde vi, til og med to, men ettersom jeg har en inngrodd mistenksomhet overfor folk som kommer på dørene, ba jeg vedkommende vente til jeg fikk hentet min mann.

Før jeg kom så langt, hadde vi ham imidlertid midt inne i stua. Det burde fått varselklokkene til å kime, men vi vil jo gjerne være hyggelige mot folk.

Mannen var høflig og virket faktisk overbevisende, så jeg tenkte at det måtte være en ny form for kundeservice som Elektrolux hadde innført. Følgelig hentet jeg våre to støvsugere og plasserte dem midt på stuegolvet. Disse gikk han straks i gang med å undersøke, trakk ut ledningene og prøvde sugeeffekten på begge.

Jeg spurte flere ganger om han virkelig kom fra Elektrolux, og om hva som var den egentlige hensikten med besøket. Dette svarte han ikke på, men for-

svant ut gjennom døra og kom tilbake med en stor bag.

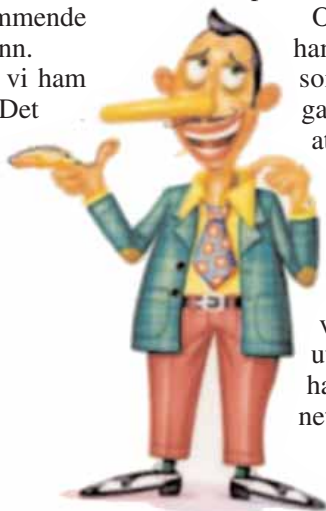
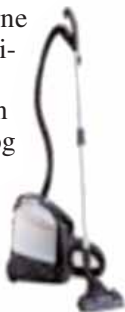
Den viste seg å inneholde en gedigen støvsuger, sikkert beregnet på et stuegolv på størrrelse med Atlantic Hall.

Det var da vi fant ut at mannen hadde passet bedre på et sirkus.

Opp av støvsugeren dro han en stor støvsugerpose som han vrentge flere ganger for å demonstrere at den var tom. Så gav han seg til å føre støvsugeren noen ganger over vårt to ganger tre meter stue teppe. Da det var gjort, vrentge han innholdet ut på teppet, en gedigen haug med noe som liknet på asfaltstøv.

Det han ikke visste, var at vi like før hadde hatt teppet ute til banking og lufting, uten at det avgav noe nevneverdig støv. Med andre ord, ren humbug! Men som tryllekunst betraktet var trikset perfekt, for ingen av oss oppdaget hvordan han klarte å skifte ut den rene posen med en som var full av skitt.

På dette tidspunktet kokte jeg av tilbaketrengt sinne og ønsket mest av alt å kaste mannen på dør. Min ekte-

mann derimot, ville prøve å avvikle mannen på en litt penere måte.

«Støvsugeren er sikkert bra den,» sa han, «men nå er det slik at vi allerede har to støvsugere fra før og ikke har bruk for en tredje. Hva koster den forresten?»

Mannen forsikret at vi skulle få den for kun kr. 10 000, og at garantien gjaldt i ti år. «Vi kommer neppe til å stå her og støvsuge om ti år,» skjøt jeg inn.

«Jeg solgte nettopp en slik støvsuger til en mann på 85,» var svaret.

(Jeg spurte i mitt stille sinn om hvor mye glede han kom til å få av den garantien.)

Deretter kom han fram med salgspapirene, og det var da vi oppdaget at han slett ikke kom fra Elektrolux, men et helt annet firma.

Hvorfor jeg forteller denne historien? Som en advarsel. Selgere av dette slaget sikter seg gjerne inn på eldre mennesker som ikke har så mye å forsvare seg med.

Han er høflig og har et behagelig vesen, viser interesse for den han snakker med, spør etter helse og familie, og er utrolig utholdende. Et eldre menneske er sjelden i besittelse av den samme utholdenheten, og dermed hender det dessverre at en og annen gir etter av ren utmattelse.

Så hvis du skulle få besøk av en sympatisk utseende dørselger som vil undersøke støvsugeren din, så pass på å sette kroken på døra! Slipp ham for all del ikke inn, for da kan du ende opp med en støvsuger til kr. 10 000 som du slett ikke har bruk for.

Eldrerådets lunsj i Eldres Hus 17. mai

Eldrerådets leder Hilmar Egeli ønsket 51 pensjonister velkommen til hyggelig feiring av nasjonaldagen.

Kaféen var vakkert pyntet med Norske flagg, blomster og levende lys.

Jacob Aano holdt tale for dagen og Gunnar Barstad underholdt med vakker sang og musikk.

Det ble servert lekre smørbrød, kaffe og kaker og mineralvann.

En høytidelig feiring av Nasjonaldagen var alle enige om og håper at dette blir en tradisjon hvert år.

Tilslutt takket Hilmar Egeli for en vellykket fest.

Eli Pedersen

Arne Berglia er død

Arne Berglia f. 13.09.32 er død. Han ble syk under sitt ferieopphold på Rhodos den 24 juli og døde på veien hjem til Stavanger lørdag den 5.august.

For oss som har kjent han og arbeidet sammen med han i mange år både i Eldrerådet, Fellesutvalget for pensjonistforeninger i Stavanger og på Rådgivningskontoret for pensjonister, kom meldingen om hans bortgang som et sjokk. Ingen var forberedt på at dette kunne skje nå. Han så så frisk og sprek ut da vi hadde vårt siste møte på rådgivningskontoret før ferien. Alle gledet seg til en lang og forhåpentligvis fin og solrik ferie. Men fordi Arne skulle være i byen i juli måned, tilbød han seg å betjene kontoret hver fredag, som han pleide. Av lang erfaring visste han at for mange eldre kunne den lange sommerferien bli en tung tid, når de ikke hadde noen å henvende seg til når problemene hopet seg opp. Og som alltid, når det gjaldt andres ve og vel, stilte han opp. Den faste kontortiden ble derfor ofte overskredet. Men han klaget aldri. «Arbeidet på Rådgivningskontoret er noe av det mest meningsfulle jeg har gjort i hele mitt liv», sa han ofte.

Arne Berglia var utdannet landskapsarkitekt, og arbeidet i mange år som parksjef i Stavanger kommune før han tiltrådte stillingen som kommunens generalplansjef på slutten av 70-tallet. Stillingen var meget krevende, og her som alltid ellers, sparte han seg ikke.

Høsten 1996 – etter nesten 30 år i kommunens tjeneste – søkte han imidlertid om

å få gå av med pensjon for å kunne ivareta mer private oppgaver. Han fortsatte likevel som aktiv trener i stupeklubben – en idrett han brant for – og i 1997 meldte han seg også på Rådgivningskontoret for pensjonister som frivillig medarbeider. Det gikk imidlertid ikke lang tid før han både ble valgt til medlem i Eldrerådet og i Fellesutvalget for pensjonistforeninger, og sist men ikke minst som leder av Rådgivningskontoret. I og med disse funksjonene ble han kort og godt en krumtapp i det frivillige arbeidet for pensjonister i

Stavanger kommune. At hans innsats ble lagt merke til og satt pris på ble bevist i år 2000 da han mottok Kongens fortjenestemedalje i sølv. Selv om han aldri gjorde noe nummer av det, vet vi at denne medaljen satte han meget stor pris på.

Nei, Arne Berglia gjorde aldri noe stort vesen verken av det han gjorde, eller av seg selv som person. Det var ikke hans stil. Hva andre gjorde – og gjorde seg til av – gjorde han heller ikke noe vesen av. Hva han i sitt stille sinn tenkte, vet kanskje ingen. Han var ikke den som utbredde sine meninger – enten det gjaldt person eller sak – til hvem som helst. Kanskje derfor nøt han så stor tillit. Ikke bare blant oss som jobbet sammen med han, men også blant de mange som oppsøkte han på kontoret for hjelp og rådgivning. At han elsket dette arbeidet, er sikkert. Så når han ofte sa at dette er det mest meningsfylte jeg har gjort i hele mitt liv, mente han det faktisk.

Nå er Arne Berglia borte. Han vil aldri mer sitte sammen med oss rundt bordet på Rådgivningskontoret. Heller ikke i Fellesutvalget og Eldrerådet. Men han er i tankene våre og i hjertene våre, og vi kommer derfor til å tenke på han og snakke om han ofte. Slik sett vil han fortsatt være i blant oss – lenge.

For Eldrerådet, Fellesutvalget og
Rådgivningskontoret for pensjonister

Helga Laake

Stavanger Aftenblad

11. august 2006

Gjengitt i Mortepumpen

etter ønske fra alle hans venner.

Red.

Eldrerådet arrangerte dagstur til Jæren for Ramsviktunet sykehjem

Til sammen 37 deltakere var med på turen.

Leder i Eldrerådet, Hilmar Egeli, ønsket velkommen og håpet at det ble en minnerik opplevelse.

Turen gikk over Høg-jæren til Fotlandsfossen «Gamle Kongeveien».

På Tinghaug var det busstopp hvor det ble servert kaffe og kringler om bord i bussen.

Videre gikk turen til Brusand hvor guiden orienterte om Hitler-tennene.

Så bar det videre til Kvalbein Gård der det ble servert deilig middag, kjøttkaker og sviskegrøt.

En av deltakerne takket for dette fine arrangementet.

Etter en kopp kaffe tok vi fatt på hjemturen. Vi kjørte Nordsjøveien tilbake.

En utrolig fin dagstur som alle satte stor pris på.

Eli Pedersen

**FELLESUTVALGET FOR
PENSJONISTFORENINGER I
SAMARBEID MED ELDRERÅDET I STAVANGER
ARRANGERER**

SYNG JULEN INN 2006

**I ATLANTIC HALL
SØNDAG 03.12.06 – kl. 13.00**

Program:

**Taler ved sogneprest Anne Lise Ådnøy,
ordføreren og lederen av eldrerådet.**

Underholdning ved Gaukeguttene

Musikk og sang ved

Terje Rønnevik, Dagfinn Fuglestad og Jan Knutsen

Middag, kaffe og masse allsang

Blomstertrekning på billettene

Billetter kan bestilles på telefon 51 50 78 90, Rådgivningskontoret,
mandag til fredag mellom kl. 10.00 – 12.00.

Eller på kafeen i Eldres Hus, Kongsgt. 43, telefon 51 50 72 71
mandag til lørdag mellom kl. 10.00 – 14.00.

Det er stor rift om billettene så vær raske med bestillingen.

Bestilte billetter kan hentes

**onsdag 15.11. til og med fredag 17.11. i underetasjen i
Eldres Hus, Kongsgt. 43 mellom kl. 10.00 – 12.00.**

NB! Det blir trukket nummererte plasser.

Pris kr. 350,- pr. person

Spennende aktivitetsdag for eldre og barn

**Mosvatnet søndag
1. oktober 2006**

Rundt Mosvatnet er det plassert 7 poster med spørsmål og aktiviteter som passer til både unge og eldre. Her kan dere prøve fiskelykken, se fuglene i teleskopkikkert, hoppe, se historiske bilder fra Mosvatnet og mye mer. Alle kan delta på natursti med trekning av vinnere.

Vi oppfordrer alle eldre til å invitere med seg barn og barnebarn, eller ta med venner og kjente.

Åpning på Mosvangen camping kl. 12.30 ved varaordfører Bjørg Tysdal Moe
Torgeir M. Siqveland spiller på lur

Post 1 Fugler

Post 2 Vann, ishus og skøyter

Post 3 Fiske – nye og gamle metoder

Post 4 Rensepark

Post 5 Kråkenes soveplass

Post 6 Harde tider med selvhjelpsveien

Post 7 Hopp og sprett. Gamle leker

Speiderne har utekafé ved Mosvangen camping

Start ved en av postene fra kl. 12.30 Arrangementet slutter kl. 15.00. Ingen påmelding.

Arrangører:

Eldrerådet i Stavanger, Stavanger Turistforening, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Frivillighetssentralene i Stavanger, Grønn Hverdag, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland og NSF 2. Stavanger speidergruppe.

Rådgivningskontoret for pensjonister

Trenger du hjelp til følgende problemer:

- fylle ut skjemaer, søknader, selvangivelsen m.m.
- råd i arvespørsmål eller skrive testamente
- overføre eiendom (hus eller hytte) til barna
- finne frem til rett person eller kontor som kan løse problemet for deg
- hvor du skal henvende deg vedrørende pensjonen din
- behov for en samtale om noe som plager deg
- andre problemer?

Da er det mulig at **Rådgivningskontoret for pensjonister** kan hjelpe deg.

Kontoret har åpent alle dager fra mandag til fredag mellom 10.00 og 12.00, men stengt de dagene/ukene som grunnskolen har ferie.

Rådgivningskontoret drives av Fellesutvalget for pensjonistforeninger i Stavanger. Rådgivningen er gratis og er et tilbud til alle pensjonister.

Vår adresse er Kongsgaten 43, inngang fra Parken. Ring gjerne og bestill time på **telefon 51 50 78 90**.

Anders og hans kone hadde med utrolig slit ryddet og dyrket i 30 år og hadde etter hvert fått et riktig trivelig småbruk der det før bare var lyng og hei.

En dag kom sognepresten innom og var storlig imponert. «Du verden så fin gard dere har fått», sa han. «Dere har mye å takke Gud for». Da svarte Anders: «Men du skulle bare ha sett hvordan det så ut da han holdt på aleine».

Ut i det blå

Stavanger Røde kors omsorg, inviterte en del eldre til busstur «ut i det blå» 6. juni fra kl. 10.00 til kl. 15.00.

Vi startet fra Røde kors bygning på Eiganesveien. Så kjørte vi til Blidensol sykehjem og hentet flere pasienter og hjelpere. – Alt i alt deltok 28 pasienter, pårørende pluss omsorgsarbeidere.

Første stopp var bautaen «Sverd i fjell» ved Hafrsfjord, der vi fikk en god historisk orientering. – Videre kjørte vi den gamle postveien.

Der ble servert kaffe og kaker underveis, fikk også med oss et besøk på Hå gamle Prestegård. – Middagen inntok vi på Kvalbein gård. Menyen bestod av sursteik m/grønnsaker, til dessert karamellpudding etterfulgt av kaffe. – Vi fikk også med oss noen gode vitser så latteren kom på gli. – Etter en god middag bar det rett hjem igjen. Hjertelig takk!

Gudny Ingebretsen

Vitser

Jan: Lærer jeg svelget blyanten min. *Læreren:* Da må du fortsette med pennen din.

Ole? Var du rampete på skolen i dag òg? spurte moren. Nei det fikk jeg ikke sjans til, sa Ole. Hvorfor ikke? Jeg stod i skammekroken hele tiden.

Læreren: Ole, tror du at du er læreren her? *Ole:* Nei. *Læreren:* Så ikke oppfør deg som en dust.

Hvordan står det til med de gullfiskene jeg ga deg? Jo da, de var fine, men det var jo ikke mye mat for fem personer.

Dame til liten gutt: Hvor gammel er du, lille venn? Jeg er ikke gammel – jeg er nesten ny.

To svensker var ute og spaserte da den ene sa: Det ser ut som om vi går en kald vinter i møte. Uff, sa den andre – kom så snur vi.

Gjorde det vondt hos tannlegen? Ikke før jeg fikk regningen.

Kontoristen gikk til sjefen og spurte om lønnsforhøyelse – for han hadde fått 1 munn mer å mette. Nei, ja så, Hansen, har du gått hen å gifta deg i ferien? Nei, eg har nå ikkje det, men eg har fått bendelorm.

Hørt i retten: Vi kan ikke bevise at du var med på bankranet, sa dommeren, så du er en fri mann. Så flott – da kan jeg beholde pengene?

Innsendt av Anna Ness

Kitty – «mor» blant bestemødre fyller 80 år torsdag 2. november

Vil du ha kaffe eller te?

Det er lørdag formiddag i «Eldres Hus» kafé, men allerede er det fullt rundt bordene. Pensjonistene i alle aldre sitter og koser seg med kaffe og smørbrød, mens de nyter utsikten over Breia-vannet. Fra de store vinduene kan de se svaner og ender svømme omkring. «Eldres Hus» holder til i en verneverdig herskapsvilla, bygget i 1876. Husets siste eier ønsket at huset i fremtiden skulle brukes til eldre aktiviteter.

Kitty Janzon har utført et kjempearbeid i Eldres Hus for å få den daglige drift til å fungere.

Hun ble engasjert som daglig leder i starten, lønnet av kommunen og har nå jobbet med eldre i Stavanger i over førti år. Hun var svært lei seg da Eldre Senteret i Gamle Stavanger av budsjettmessige årsaker ble nedlagt.

Der hadde hun kost for de gamle i mange år. Men nå står Kitty på nytt bak disken og hun stortrives, forteller hun. Miljøet er akkurat slik hun ønsker det.

Her ser vi Kitty Janzon skjenke kaffe til to av pensjonistene.

Her kan man kombinere det nyttige med det behagelige: Alt fra å lære nye ting til å få enkle råd om hvilke rettigheter man har som pensjonist.

Uten Kitty hadde nok ikke Eldres Hus blitt den suksess det er blitt, sier Helge Carlsen i Senior Forbundet. Kitty er «solstrålen» vår. Hun har ofret seg helt for dette stedet og for kafèn som holder åpent fra klokka 10 til klokka 14. Ofte er det kø for å komme inn. Maten her er billig, da vi har subsidierte priser.

SeniorForbundet:

Av: Adm.leder Helge Carlsen og Egil Gabrielsen SeniorForum AS

SeniorForbundet i samarbeid med SeniorForum AS vil prøve ut nye datakurs for eldre i høst.

Ønsker du å lære litt mer hvordan en datamaskin fungerer og hva du kan bruke den til. Er du nysgjerrig på hva Internett er?

Uten tvil det mest vellykkete er Fortrolighetskurset. Dette er beregnet på personer som aldri har brukt en datamaskin før. Kurset gir førstegangsbrukere en grunnleggende trygghet i forhold til dataverdenen.

Nye intensive modulbaserte kurser vil bli startet i løpet av september måned.

Seniorforbundet vil ha oppslagstavle angående tidspunkter i Eldres Hus.

Vi tilbyr følgende kurs høsten 2006 for en bedre hverdag.

Det fins verken en øvre eller en nedre aldersgrense. Mange av deltakerne på kursene våre er over 80 år.

Det er kjekt å ha PC men enda kjekker når men vet hvordan man bruker den!

Fortrolighetskurs

Forkunnskaper:

Kurset er beregnet på personer som aldri har brukt en datamaskin før.

Kurset gir førstegangsbrukere en grunnleggende trygghet i forhold til dataverdenen. De får en kyndig innføring i sentrale begrep knyttet til data og moderne tekno-

Unge og eldre i samarbeid.

logi. Etter kurset skal de kunne starte opp en datamaskin, søke etter informasjon på internett og være fortrolige med elektronisk post (e-post).

Kursene bygger på tre moduler: Digital kamera / bildehåndtering / behandling

Forkunnskaper: Grunnkurs eller tilsvarende

Digitale kameraer blir mer og mer vanlig blant oss men hvordan skal vi håndtere de bildene vi tar? Og som tilleggsutstyr har vi ofte en skanner tilkoblet PC-en for å samle våre vanlige fotografier på PC-en. Dette er

et kurs for deg som ønsker en innføring i bildebehandling.

– Word (Tekstbehandling)

Forkunnskaper: Grunnkurs eller tilsvarende.

Programmet Word har et stort utvalg av funksjoner og er kanskje det mest brukte dataverktøyet i dag. I tillegg til til å skrive vanlig tekst kan du bruke Word til å lage store dokumenter, fakturere, lage flotte invitasjoner med for eksempel bilder og illustrasjoner, lage lister med sorteringsfunksjoner osv. Vårt Word-kurs gjennomgår de fleste av programmets muligheter, og gir et flott utgangspunkt for å benytte Word som et effektivt arbeidsverktøy.

– Spansk Nyutviklet

Tema: mat og kultur.

– Båtfører prøven.

Hva er forskjellen sjøveireglene og sjøveisreglene?

Gjelder høyre regelen på sjøen?

Våre kurskvelder er mandag og tirsdag fra 15.00 til 21.00 kurser fra 4. september
Oversikter – tider – priser – Eldres Hus eller

Tlf: 51 50 73 17 – Mob: 902 62 691

Seniorforbundet har i samarbeid med Eldrerådet faste månedlige mobil/sms kurs i Eldres hus i Stavanger.

HaaTo
IKKJE TE Å TRO
PRIVAT HJEMMEHJELP

SER FRAM TIL AVTALE

METTE TLF. 959 66 117

SISSEL TLF. 975 64 523

Skipper Worse pensjonistforening's tur til Skagen

Dag 1. Vår fantastiske sjåfør Frank Vold fra Haga buss, skulle frakte oss sikkert på denne turen. Det var noen flotte ambassadører som entret bussen på Ledaal. Fra utenlandsterminalen gikk vi om bord i «Prinsesse Ragnhild» som skulle frakte oss videre til Hirtshals. Vi fikk anvist våre lugarer. Senere møttes vi i salongen for koselig samvær.

Noen av deltakerne foran «Sandormen».

Dag 2. Etter frokost på båten ankom vi Hirtshals. Også denne dagen hadde vi værgudene med oss. Vi fikk om bord en lokal guide som skulle lose oss fram til Skagen og Greenen. Vel framme gikk vi om bord i bussen «Sandormen» som fraktet oss ut til Greenen. Det var et fantastisk skue vi var vitne til der Skagerak og Kattegatt møttes. Etter endt omvisning gikk turen tilbake til «Color Hotel» i Skagen hvor vi fikk tildelt våre rom før vi samlet oss til deilig middag og koselig samvær.

Dag 3. Turen gikk til et sted som het Tjele ca. 10 km fra Viborg. Vi hadde en god del allsang og historier (skrøner) med 'an Paul Hjelm bak mic'en. Vi tok fatt på siste stykke til blomsterverkstedet Over Viskum. Dette var en gammel gård som var gjort om til blomsterverksted og snapskrydderi. Vertinnen het Birte, og hun fortalte om alle typer snaps hun laget av de forskjellige urtene. Det var smaksprøver av mange slag. Vi fikk også servert deilig lunsj før vi forlot plassen som hadde gitt oss mange opplevelser som vi sent vil glemme. Så gikk turen til BILKA for litt shopping før vi returnerte til hotellet.

Dag 4. Atter en god frokost! Vi entret bussen som skulle kjøre oss til øya Lesø. Vi gikk om bord i fergen i Fredrikshavn. Den turen tok 45 min, og vi fikk kaffe og varme vienerbrød. Vel framme på Lesø ble vi møtt av guiden Kiss Hansen fra turistbyrået som nå var gjort om til museum. Vi var innom en liten rød

murstenskirke som de i gamle dager brukte til å gjemme forskjellige ting i. Vi kom så fram til museumsgården som var fra 1670-tallet. Gården ble drevet av 6 medlemmer som utvinnet salt. Lesø har 2094 innbyggere, men om sommeren vokser det til over 15000 (feriegjester). Etter en fantastisk tur rundt på øen tok vi farvel for denne gang. Turen tilbake til hotellet gikk kjempefint.

Dag 5. Etter nok en god frokost, skulle vi denne dagen besøke museet og maleren Michael P. Anchers bolig på Skagen. Vi ble fortalt at Anchers hus hadde stått sånn siden 1939. Etter endt besøk gikk turen til Aalborg for sightseeing. Vi inntok lunsj på Salling hvor vi også shoppet litt før turen gikk tilbake til hotellet til middag og koselig samvær. Dette var siste dagen på hotellet, og det var litt vemodig å tenke på at denne flotte uken med mange spennende opplevelser snart var over.

Dag 6. Vi tok farvel med Skagen for denne gang og besøkte slakter Winter før vi gikk om bord i fergen til Kristiansand. Vi hadde en fin overfart, men allikevel en time forsinket. Turen fortsatte nå langs E 39. Vi stoppet på Øyesletta for kaffe og kaker før vi tok fatt på siste stykke frem til Ledaal, utgangspunktet for vår FLOTTE tur til SKAGEN!!!

Hilsen reiseleder: Reidun Hjelm

SKUMRING

På violblå vinger
kommer du til meg
og drysser
vemodets blinkende tårer
i mitt fang.

Lengselens bue
spenner du ut
Så mine drømmer kan vandre
som lysende stjerner
mot dine skygger.

Kom, skumring,
vugg mitt hjerte til ro
i din favn,
la dagens skarpe kontraster viskes ut
i dine dansende, grå nyanser.

Reidun Norlemann Endresen

BATTERIER FOR HØREAPPARATER

Kr 5,58 pr batteri
pluss kr 11,- pr sending
Sendes i plater med 6 batterier.

Automatisk bestillingstelefon

51 56 21 91

Be oss gjerne ringe tilbake.

ALCOR

Pb 132 Sentrum, 4001 Stavanger

E-post: bestilling@alcorbat.com

MØTET

En tur langs Store Stokkavann en skjønn oktoberdag.

Solens lys og gyldne trær la grunn for mitt behag.

Jeg stoppet opp og så meg om – naturen åndet fred.

En liten bakke tiltrakk meg, og der satt jeg meg ned,

og mens jeg satt så stille og nøt fullkommen ro,

da ble jeg brått oppmerksom på en som ved siden sto.

Våre øyne møttes, da jeg slo blikket opp.

I taus beundring merket jeg hans muskuløse kropp.

Han la seg ved min side. Jeg følte meg så trygg.

Min hånd strøk ham om nakken – og videre langs hans rygg.

Da hørte jeg en stemme, og han før opp og gikk,

et kort sekund og det var alt, så fanget jeg hans blick.

Det var et selsomt møte, skjønt alt for kort en stund,

jeg kunne nyte selskap av en praktfull schæferhund.

Refleksjoner – Dikt av Unni Rødland

Litt smått og godt fra smångane på Syllberge'

På Petri skole hadde di fått ein nye mørkhu-da elev så blei rektigt mobba. Hu Thordis syntes dette va for gale så hu stilde seg fram-for gutten, strekte ud armane og sa: «At dok-ker ikkje skjemmes å behandla han sånnt bare for de' at han e mørke. Kan han någen ting for at han blei rydde om nåttå?»

Gladys kom hjem te morå me' ein gave så hu hadde lagd på skolen. De' va ein gule hane me' ein rø'e kam. «Har du verkeligt lagt den aleina?» spurte morå øvejidde. «Nei frøken lagde den.» – «Men ka har du gjort då?» – «Eg holdt lime'!»

Hu Ruth hadde lekt gjømmelegen me' bror sin, han Jalle. Itte ei stond blei hu leie og sure for at hu ikkje konne finna han og ropte: «Nå går eg hjem, så kan du finna deg sjøll!»

Morå ga han Nils ei ferske sjeva og ein bede sjokolade. «Du ska ta et lide bed av begge samtidig!» formante hu. Nils va enige, men ei lidå stond itte på såg morå at han bare hadde spist sjokoladen. «Hva med brødet da?» spurte morå. «De' kom for seint. Sjokoladen vant!»

Sonja hadde vært i «Filmen», og fortalte te tanten at den filmen va verkeligt go'e. «De' slutta me' at di blei forelska!» – «Vett du ka de' vil sei å væra forelska?» – «Ja, de' jørr eg vel. De' e når di bejynne å kvele kverandre!»

Thorleif hadde hørrt at di hadde kysst kve-randre. «De' vil aldri eg jørr!» sa han «Bare vent te du blier store, så komme du og te ble forelska!» – «Nei! Når eg blier store, så ska ikkje ble forelska. Då ska eg ble fotograf!»

Nils og Gladys tenkte alt nå på adle ongane di sko få. «Mor, Nils e så liden. Han forstår

ingen ting. Han seie at han vil ha 1000 barn. De' kan han vel ikkje?» – «Nei!» – Hu Gladys tenkte seg om ei stond, så seie hu: «Eg vil bare ha hondre!»

Lillian va enebarn og ein dag blei hu spurte om hu ikkje ønskte seg ein bror. Hu pekte mod foreldrene sine og sa: «Di kan ikkje merr!» «Hvorfor ikke?» – «Fordi di ikkje legge seg nakne lenger!»

De' va ein udbredde oppfatning blant on-gane at babyar enten blei fiska i Breiavatne' eller kjypte i ein forretning. De' fekk han Tormod te å sei: «E der ett års garanti på babyar?», mens Olav va end å merr skeptiske: «De' kan umuligt vera babyar i forretningane. Itte ei stond ville di ikkje væra friske merr!»

Mange ongar e opptadde av kossen babyane har de' inne i magen te morå, ka di spise og sånnt. «Mor, du ska'kje spisa den løgssuppå for den e så pibra, og då bejynne babyen å nysa!» – eller «Mor, du ska 'kje spisa is, for då komme babyen te å frysa på fyddene!». Ka seie du om dette spørsmåle'. «Mor, hvis du spiste opp garn-nystene, ville babyen bli fydde me' klær på?»

De' e'kje så greit å væra liden. Hu Solveig tenkte møje på ongar. «Eg vil ha mange,» sa hu. «Den fysste ska eg kjøba ferige, men di andre ska eg laga sjøll!»

Hu Søster va svært opptadde av den dingsen så va forskjellen mydlå henne og broren. «Ka e den te?» spurte hu. Morå blei någe usikker og svarte: «De' ska eg fortella når du blier større!» – Søster tenkte seg om så kom de': «Eg vett de'. Den e te pynt!»

AFTENHIMMEL

Ser en himmel full av skyer,
i en stadig fargeveksel.
Nye vakre formasjoner
for et syn og for en prakt.
Ikke et stilistisk bilde,
men et skiftende mirakel.
I fra svake rosa toner
til et rødt så rent og klart.
Ser de gyldne, sarte farger,
veksle til det pure gull.
Trær i mørke silhuetter
danner en bisarr kontrast.

Dette kunstverk, denne himmel
har en skjønnhet uten like
tolker med sitt fargespekter
ømhet, styrke, kraft og villskap.
Aldri tretner jeg av skuet
som jeg nyter fra min stue.

Refleksjoner – Dikt av Unni Rødland

Da han gamle Tobias i Riskakverven
var 100 år, reiste sønnesønnen hans
inn for å gratulere han med dagen og
hadde flott kake med. De satt og
mimra om alle ting, så sier gamle
Tobias «Eg husa så godt 90 års dagen
min, då satt eg uti hagen og hadde
kaffe og kaker.» «Ja men bestefar»
sier sønnesønnen,» du har bursdag i
januar, så da du kan ikke sitte ute da»
«Ja Ja» sier han Tobias «Da må det
ha vært i 80 års dagen min.»

Arthur Langerud

Temamøter i Eldres Hus – Kongsgt. 43

25. oktober:

Pensjonert sorenskriver
Olav T. Laake
Glimt fra rettslivet

22. november:

Reiselivskveld med markedssjef
Cecilie Kopperud
fra Hurtigruten

Alle møtene starter kl. 18.00
Utlodning og enkel bevetning

Arr.: Eldrerådet og Fellesutvalget
for pensjonistforeninger

HAUGÅSTUNETS dagsenter

Sommerfest den 8. juni 2006 kl. 11.00

Arrangører var den enestående trioen – Kari, Ellen og Bertha. De organiserer hver sin del av aktivitetene på dagsenteret og de er uunnværlige på hver sitt område.

Som vanlig møtte de fleste av brukerne på Dagsenteret opp og alle hadde store forventninger til festen. Og det er lite trolig at noen ble skuffet.

Da stuen ble åpnet, kom det noen beundrende lyder fra gjestene. Det var borddekorasjonene som først møtte blikkene.

Det var de hvite dukene som fanget øynene. På midten av dem lå lilla syriner med hvite syriner plassert i midten og sånn fortsatte det duken til ende. Lysestaker med lilla lys og lilla servietter fullendte oppdekkingen. Det var så enkelt og så effektivt at vi nesten mistet mål og mæle.

Så stemte musikken opp. Det var Astrid og Bjørn Sunde som sto for underholdningen og de hadde valgt melodier som passet som hånd i hanske for den aldrende forsamlingen. Vi sang og vi trallet og stemningen kom fort på topp og den ble ikke mindre da maten kom på bordet. Det

var rømmegraut først og den var så god og veltillaget at tallerkene ble skrappt, enda de som ville, kunne få påfyll. Så kom karbonadene m/tilbehør og de som ikke trodde at de orket mer mat, de ombestemte seg fort.

Hele tiden spilte musikken utrettelig og vi sang med, de som orket.

Timene gikk og plutselig var det slutt på festen og deltakerne var temmelig samstemte i at det ikke måtte gå lang tid før det ble en ny fest. Og vi takket for oss med glød i blikket.

Erna C. Breen

Senior Forbundet i samarbeid med Ingvars Reiser presenterer opplevelse turer gjennom Øst – Europa

Møt et folk, opplev en kultur Bli med oss til Romania

Det finnes heldigvis mennesker som ønsker å se og oppleve andres kulturer på nært hold. Vi tilbyr unike opplevelseturer til Romania, under ledelse av erfarne reisledere som kjenner landet og folket som bor der. **Bli med oss på en spesiell busstur til Romania. Vi skal sørge for at du spiser godt, sover godt og viktigst av alt: at du møter mennesker og kulturer som på en eller annen måte vil gjøre inntrykk på deg. Inntrykk du vil ta med hjem og som varer...**

I 14 år nå har jeg dratt jevnlig til Romania, over 50 turer har det blitt. Det begynte med hjelpesendinger og endte opp med bussturer hver vår og høst og rumensk/ungarsk kone. Romania er et fantastisk land, det vil du oppleve hvis du blir med på tur. Vi kjenner landet og befolkningen, og kan ta deg med til steder som pakketurister aldri får oppleve! Du vil møte gjestfrie og vennlige mennesker, du vil se praktfulle palasser, pittoreske landsbyer, primitive jordbruksmetoder, fint håndverk, vakker og stor-slagen natur...

Jeg føler meg privilegert som kan få

lov å vise nordmenn dette flotte og spennende landet: sier Ingvar.

Ta kontakt for program og mer informasjon.

Ingvars Reiser

mob: 915 70 336

e-post: ingvar.landa@lyse.net

Senior Forbundet

Eldres Hus

Kongs gt. 43

Tlf: 51 50 73 17

Mob: 902 62 691

E-post: info@seniorforbundet.no

Senior Forbundet og folkets ønsker for fremtiden til Gamle Stavanger sykehus

Vårt utgangspunkt er at helse – og spesielt sykehustjenestene for eldre og kronisk syke ikke er gode nok. Spesielt svikter det i sykehustjenestene. Akutt sykehus gir godt tilbud for akutte lidelser. **Men det svikter når det gjelder etterbehandling og rehabilitering.** Dette gjelder i hele landet også i vårt område.

Etter som antallet eldre og kronisk syke bare øker og øker utgjør dette nå et meget stort og alvorlig helse politisk problem.

Til nå er ikke dette tatt på alvor av våre helsemyndigheter. Det er i tillegg ulike oppfatninger av hvordan problemet skal løses.

Det er i korthet 3 måter som synes aktuelle

- a.) Satser på sykehjemmene å omgjøre disse til såkalte B – sykehus.
Stavanger kommune synes å tenke i disse baner. Stavanger kommune har i dag 14 sykehjem **og etter vår oppfatning er dette en urasjonell og dårlig løsning.**
- b.) Forsette som i dag å etablere tilbud til eldre og kronisk syke i eksisterende sykehus. I Sverige satser man på dette, men da er det etablert store avdelinger som langtidsrehabiliterings avdelinger – nærmest som spesialsykehus.
- c.) Store geriatrike/indre medisinske avdelinger i eksisterende sykehus. Dette ser ut til å bli nåværende utviklingen i Norge.

Dette representerer store helse-politiske utfordringer

Senior Forbundet ser disse problemene og vil medvirke til å påskynde utviklingen for at eldre og kronisk syke, skal få et tilfredsstillende sykehus tilbud.

Vi planlegger i første omgang en stor nasjonal konferanse med sikte på gjennomgripende drøftinger av problemene, med sikte på å oppnå enighet om hvordan vi skal løse problemene i Norge.

Vi inviterer ulike fagfolk: Legeforeningen, Sykepleierforbundet, Fagforbundet, Politikere, Rådmenn o.s.v. og selvsagt Helse – og Sosialminister.

Senior Forbundet mener allerede nå at den beste og mest fremtidsrettede løsning er å etablere spesielle sykehusavdelinger for etterbehandling og rehabilitering i alle fylker (sykehusområder)

Vi mener at Gamle Stavanger sykehus kan bli et slikt sykehustilbud, og vi foreslår at Rogalandsregionen blir et forsøksområde. Dette dreier seg om spesialsykehus og det er Statens ansvar å etablere og drive dette.

Spesielle momenter og prioriteringer her i området.

- a.) Vi har en praktfull eiendom midt i sentrum av Stavanger med et fantastisk parkområde som kan videre utvikles.

Her drives det allerede sykehustjenester i regi av universitetssykehuset i Stavanger med i alt 40 plasser geriatri pluss en slagavdeling. **Meget vellykket og dette viser at det er fullt mulig å drive denne type virksomhet i de gamle tradisjonsrike bygningene.**

Likevel er det slik at UIS ikke har med Gamle Stavanger Sykehus i sine planer for fremtiden.

- b.) Stavanger-området har allerede store problemer innen denne sektor, og hvor det synes at kommunen er i ferd med å satse

på å omgjøre sykehjemmene til B-Sykehus.

Det kan bli en alvorlig feilsatsing som kan bli meget kostbart og lite fremtidsrettet løsning.

c.) Norge har forømt seg grovt når det gjelder dette området.

Vi har ikke nok fagfolk og spesialister innenfor rehabilitering og her trengs det et betydelig løft.

d.) Senior Forbundet vil utarbeide en god fremtids løsning som forutsetter videre et godt samarbeid og samhandling mellom kommune helsetjenestene og spesialhelsetjenestene. Heller ikke her har vi lyktes å få til gode løsninger.

Et frittstående tilbud her i regionen kan vise hvordan dette kan løses, en løsning som kan benyttes i hele landet.

Andre momenter

– Fylkeskommunen vil snart bli nedlagt og erstattet med regioner dvs. at Stavanger Sykehus igjen kan bli Stavanger kommune sin eiendom.

– **Det er et stort engasjement i befolkningen for at Stavanger Sykehus skal nyttes til helseformål – spesielt for eldre og kronisk syke.**

Jfr. møte i Folkets Hus og underskrifts kampanje. Pluss at samtlige politiske partier gav uttrykk for at de var positive til tankene.

Et sunnere Norge for seniorers helsetilstand

En hovedstrategi i Folkehelsearbeidet må være å gjøre det enklere, å ta sunne livsstilsvalg.

Senior Forbundets råd til senioren er:

- Vær fysisk, psykisk og sosialt aktiv
- Trim inkl. styrketrening for en frisk alderdom

Retts og slett ta vare på deg selv.

Mat er livsviktig for alle

Et variert kosthold gir inspirasjon til eldre mennesker – viktig: **det skal lukte godt.**

Mat er i høy grad politikk – Franskmenn sier

Gamle Stavanger sykehus bør nyttes til helseformål i fremtiden.

– nasjonens skjebne avhenger av hva man spiser – det samme er virkelig tilfelle for eldres livsutfoldelse.

Befolknings endringer

Vi må se fremover og forberede oss på store endringer i Norge. I løpet av de neste 40 år vil antallet eldre over 67 år fordobles fra 600 000 til 1,2 mill uten tilsvarende vekst i den øvrige befolkning.

Vi står virkelig ovenfor store utfordringer i tiden som kommer.

Tidligere fylkeslege Egil Willumsen er sterkt engasjert i eldrepolitikk.

Senior Forbundets strategi for å skape en Folkebevegelse for å få Gamle Stavanger Sykehus tilbake til Folket

- 1.) Arkitekt gjennomgang av bygningene – m/prisoverslag.
- 2.) Utarbeide planer for et etterbehandlings- og rehabiliteringssykehus for eldre og kronisk syke
 - a. Vil avlaste regionssykehus
 - b. Vil avlaste den kommunale omsorgs- og helsetjenesten
 - c. Opprettelse av en Helsestasjon for eldre
- 3.) Senior Forbundet vil avholde en Nasjonal Helsekonferanse
- 4.) Vi vil være et offensivt lag
 - a. Påvirke de politiske partier
 - b. Særlig Pensjonist Partiet som har denne saken som sitt flaggskip
 - c. Alle organisasjoner og Eldreråd vil være viktige medspillere i denne kampen
 - d. Felles møter
 - e. Underskriftskampanjer
 - f. Møte med Sosial – og Helseministre
- 5.) Våre viktigste med og motspillere er kampen i media.

Vi har mye å gjøre i tiden som kommer.

Velkommen som støttespiller hvis du også ønsker å vinne denne kampen.

Dette angår deg, din mor/far og besteforeldre. For å sikre en god og verdig alderdom.

Støtt oss i denne kampen.

Senior Forbundet

Adr: Eldres Hus, Kongsgt. 43,
P.B. 592. 4003 Stavanger
Tlf: 51 50 73 17 – 902 62 691
e-post: info@seniorforbundet.no
www.seniorforbundet.no

Styreleder: Egil Willumsen
Adm leder: Helge Carlsen

I samarbeid med: Norsk Pensjonist forbund og Fagforbundet.

Kan du investere litt av din tid i andres liv?

Kirkens SOS i Rogaland

Norges største krisetelefon trenger flere frivillige medarbeidere som telefonvakter. Vi vil gjerne ha flere pensjonister med! Senteret vårt ligger i Hillevåg og all kursing og vakttjeneste skjer på senteret.

I 2005 mottok Kirkens SOS på landsbasis 178 000 henvendelser fra mennesker i krise.

Nytt innføringskurs starter tirsdag 19 september -06, dag eller kveld. (kommer «Mortepumpen» ut litt for sent – ta kontakt likevel)

Vi tilbyr en velordnet tjeneste, mulighet for egenutvikling og et interessant innføringskurs for oppgaven som telefonvakt.

Vi søker vanlige mennesker som har evne til å lytte mer enn å snakke, har et kristent livssyn, ikke selv er i en aktiv krise og har tid til denne tjenesten. (2 vakter pr. mnd og 1 gruppeveiledning pr. mnd.) Som medarbeider mottar du veiledning og blir en del av et utviklende fellesskap.

Kontakt Kirkens SOS i Rogaland for nærmere opplysninger:

tlf. 51 88 45 15, mobil 971 70 995 eller

e-post: rogaland@kirkens-sos.no

Se også hjemmesiden:

www.kirkens-sos.no

NOEN TRENGER DEG

Senior forbundets reiser høsten 06

Senior forbundet planlegger turer til Ulvik i Hardanger på Brakanes Hotell

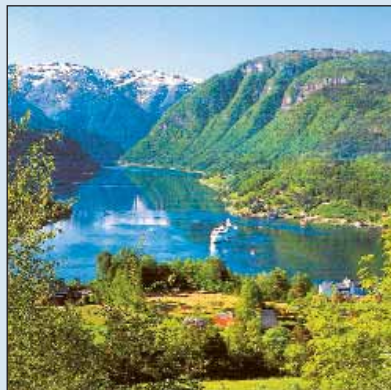
Høstweekend med viltmeny og irsk musikk i november måned

Finn den gode stemningen med klare høstfarger og fotturer og mat som varmer.

Julebord weekend november/desember

Tradisjonsrikt julebord i stemningsfulle omgivelser.

Det meste av maten er hjemmelaget, det kjennes på smaken.

Senior forbundet planlegger turer Hurtigruten Bergen – Kirkenes

Verdens vakreste sjøreise – et unikt møte med Norsk kystkultur og landskap.

En naturopplevelse.

Se oppslag og påmelding i Eldres Hus
eller Senior forbundet
info@seniorforbundet.no

Tlf. 51 50 73 17 – 902 62 691

Då far min gjorde opprør mot Wehrmacht

av Kolbjørn Hauge

I krigens dagar låg mykje rart og rak inni Ryfylke-bassenget. Best hugsar eg kan hende ettervinteren 1944 då ein fruktbåt krigsforliste vest av Kvitsøy. Det var innberande straum, og flytande frukt låg og dreiv i floar innover Nedstrandsfjorden. Ei veker tid eller så knaska både folk og fe på Gravenstein med saltsmak; så var det slutt. Lenger stod ikkje dei drivande epla seg.

Men verre var det med drivminene. Det hende faktisk at kveldsbåten frå Stavanger måtte leggja seg til ved ein av mellomkaiane natta over, og gjera turen ferdig morgonen etter når det lysna. Men som oftast blei minene først observerte når dei hadde reke i land, og då kom det folk frå minekommandoen og sprengde dei.

Far min var eit fredeleg menneske. Runnen av gammal kvekerrot var han så nær pasifist som det går an å komma for ein som også alltid var svært glad i familie og fedreland. Men ein gong heldt det på å gå gale. Det var då han skulle vera los for ein slik minebåt under krigen.

Sjernerøyane, september 1940. Det var slikt utruleg fint ver den dagen dette hende. Mild luft, ikkje ein vindpust. Boknafjorden var still som ein brunn. Nedstrandslandets blå rygg låg trygg og traust

i nord. Stølanuten teikna sin klassiske profil mot himmelen, lik eit vesterlandsk tvi-takka Fujiyama. Kornet var stort sett komme i løa, og folk dreiv i harde taket med potetopptak. Framtida var utrygg for alle. Det galdt om å få mat i hus, både til seg sjølve og til byfolket som ingen potet-åkrar hadde.

Det hadde reke i land ei diger hornmine i Hedlevik på vestsida av Kyrkjøy. Styresmaktene hadde fått beskjed, og ein dag kom minebåten. Så blei han far henta frå potetteigen og skulle vera los. Han var like kjend der som han var i sin eigen tanngard, så det var berre rett og rimeleg at nett han blei spurd. Og han far var villig. Samarbeid med fienden eller ikkje – han kunne ikkje ha ei svær hornmine liggjande og dunka tett oppi dei beste hummarplassane hans.

Dei fleste kjenner Sjernerøyane som smilande, grøderike øyar, der det ofte skin sol sjølv om regnbygene går strie både langs Nedstrandslandet og innover Ryfylkefjella. Vestsida kan likevel vera barsk og lite gjestmild; med rullesteinsurer og blankskura svaberg, og einerbuskar som klemmer seg flatt mot fjellet i nordvestkulingen og vonar på vêrbyte. Men dette var altså den fullkomne dagen, då landsens folk rettar ryggen frå strevet og veit med seg sjølv at livet – trass i alt

vondt som fanst og finst – likevel er verd å leva.

Han far losa båten trygt gjennom Kråkesundet, og det er det ikkje så mange som gjer han etter i dag. Fekk han på plass inn til Hallvardsberget, der det er mest som ein naturleg kai. Tyskarane bykste på land og skulle gjera båten fast. Men dei høgskafta støvlane deira hadde solar fullsette med skosparar av jern, og slikt gav dårleg feste på norsk glattfjell. Før stakkarane hadde fått skikkeleg tau i land, rausa ein av dei nedover fjellskrentane så det gneista under støvlane og rauk på sjøen med sprut og plask. Men han far var ikkje rådlaus. I pakt med dei beste kristne og humanistiske verdiar fekk han slengt ut ein taustump til fyren som låg der og baska, og snart var mannen på tørt land igjen.

Så skulle dei ta seg fram til fots frå Hallvardsberget og inn i Hedlevika. Litt vanskeleg terreng er det der, men ikkje verre enn at me ungane fôr der både titt og ofte når me skulle sjå etter om spennande saker hadde reke i land etter ei uversnatt. Men for tyskarane blei det verkeleg ei utfordring. Dei hadde nok trampa halve Europa under soldatstøvlane sine, men dei par hundre metrane frå båten og dit mina låg såg ut til å by på større problem. Dei hadde liten sans for naturen og alt det vakre rundt seg. Dei såg ikkje tiriltunga som lyste gult og raudt frå skrinne rabbar. Dei hadde ikkje auga for røsslyngen som stod i sin finaste stas, hørde ikkje summinga frå bier og blomsterfluger og anna honningsvoltent småkryp som rusa seg i dei raudfiolette buskane. Dei kjende ikkje lukta av tang og tare og solsteikt berg. Dei hadde rett og slett nok med å halda seg på føtene. Dei glei på berget og ramla og slo

seg og let ille over alle dei møder soldatlivet førde med seg. Ein av tyskarane kunne snakka eitslags norskdansk slik at det gjekk an for han far å kommunisera så nokolunde. Etter ei skikkeleg kollbøtte der tyskaren nær hadde hamna på sjøen, let han or seg nokre kraftuttrykk som låg ein heilt annan stad på skalaen enn det tradisjonelle «donnerwetter». Så børsta han av uniforma si og sa frå i eit tydeleg blandingsspråk at han aldri i livet kom til å forstå eit folkeslag som frivillig slo seg ned i eit slikt landskap.

Det var då det brast for han far. Ingen skulle komma her og klandra Ryfylkenaturen utan at han tok til motmæle, ikkje eingong representantar for den tyske vernemakta. Han gjekk bort og tok tyskaren i armen. Riste litt i han og snudde han med ansiktet nordvestover. Synte med handa ut mot den solglitrande fjorden. Peika ut mot Finnborg, der han hadde vore med og slått gras i barndommen og frakta det heim i robåt. Viste ut mot Fiskholmane, der han hadde henta mang ei fiskekoke til ein stor barneflokk. Synte han det blå Boknafjellet ute i vest, peika mot Tysværlandet og Toftøya og Toppnes som låg der i klår septemberluft. Famna inn herlegdommen i ein einaste vid sveip, og sa høgt og fast på si heimbygds dialekt:

– Du ser nå vel det, du tyskermann, at dette e den finaste plassen på jorå!

Om du sparkar litt i grastustane rundt Jonsokhaugen eller Hedlevikhaugen eller Djupeviktraktene der vest, kan du kanskje enno finna kvasse, rusta jernsplintar etter ei diger hornmine, sprengd i lufta ein vakker septemberdag i det minnerike året 1940.

Skreddersydde kurs for private:

Hva med å invitere venner, kollegaer, klubben, foreningen etc. med på kurs? For grupper på minimum 5 personer kan vi tilby skreddersydde kurs innen språk, data, kunstfag og ulike typer hobbykurs.

Kursopplegg skreddersys etter den enkelte gruppes behov. Undervisningen kan foregå på dag og kveld i våre lokaler etter ønske.

Kontakt kursansvarlig Tone Sletten Ånestad, tlf. 51 56 43 38 for mer informasjon.

BILFØRER 65+

I samarbeid med Statens vegvesen i Rogaland har Skipper Worse arrangert oppfriskningskurs for bilførere. Våren 2006 har 55 pensjonister meldt seg på kurset. Det syntes vi er flott!

Bilen gir mulighet til et aktivt pensjonistliv og frihet til selv å bestemme når og hvor man vil kjøre.

Har du kjørt bil i alle år uten en eneste ulykke?

Det er dessverre ingen garanti for hva som kan skje i årene som kommer. Statistikken viser at risikoen er lavest ved 40/50 års alderen og øker for hvert år.

Trafikkbildet endrer seg. Alle som har hatt førerkort noen år har opplevd at det har kommet nye trafikkregler og kjøremønstre.

Kurset er to-delt; en teoridel og en praktisk del. Teoridelen går ut på å friske opp gamle kunnskaper samt en gjennomgang av nye trafikkregler. Kjøre delen går ut på å prøve kunnskapene i praksis. Du får kjøre med en erfaren kjøre lærer, i din egen eller kjøreskolens bil, i ditt nærmiljø der du er kjent.

Ingen mister kjørekortet uansett kjøreadferd.

Vi inviterer nå til høstens nye kurs som vil bli arrangert på Skipper Worse Ledaal.

Kurset går over fire onsdager + kjøretime.

Datoer: Onsdag 27. september 10.00–13.00
Onsdag 25. oktober 10.00–13.00

Kurset koster kr. 750,- og det serveres en enkel lunsj.

Ring oss på tlf. 51 56 43 30 hvis du vil vite mer om kurset eller melde deg på.

FRIVILLIGE ?

Er det noen som kan tenke seg og bruke litt av tiden sin sammen med oss på Skipper Worse?

Vi vil gjerne lage en ny gruppe med Frivillige som kan møtes fast og være med oss på forskjellige aktiviteter.

Det kan være alt fra vertinneoppgave, resepsjonsarbeid, aktivitetsleder eller kanskje du har en hobby eller lignende du kunne tenke deg å dele med andre.

Det hadde vært fint med noen som kunne få i gang nye turgrupper eller sykkelgrupper i sitt nærmiljø.

Vi vil gjerne ha kontakt med noen som kunne tenke seg å lage amatørteater eller revy, noen som kan synge eller spille.

Vi trenger hverandre for å lage en god hverdag og det gjør godt å komme ut for å få nye impulser og nye venner.

Ta kontakt med oss på telefon 51 56 43 30 eller E-post: skipper@skipper-worse.no

KURS- OG AKTIVITETSOVERSIKT HØSTEN 2006

Den nye kurs- og aktivitetsoversikten er klar. Vårt tilbud er variert og vi har flere spennende nyheter denne høsten. Bl.a. vinsmaking, Qigong, italiensk nybegynnere, oljemaling, linedance for de over 50.

Vi tilbyr opplæring i språk, data, trafikk-kurs «Bilfører 65+», båtførerprøven, matkurs, hobbykurs m.m.

Hvis du ønsker kurskatalog tilsendt, ring telefon nr. 51 56 43 30

SKIPPER WORSE

**SKIPPER WORSE
MIDDAGSDISTRIBUERING**

Skipper Worse AS bringer middag hjem på døren til de som ønsker eller trenger det. Det er næringsrik og variert kost ut fra valgfri meny.

Ring Nina Jæger Innvær for spørsmål eller bestilling: tlf. 51 56 43 43 eller nina.fjermestad@skipper-worse.no

Menyen er å finne på www.skipper-worse.no

SKIPPER WORSE

**HYGGELIGE LOKALER
PÅ SKIPPER WORSE LEDAAL
OG SKIPPER WORSE
ÅGESENTUNET!**

Bryllup, konfirmasjon, fødselsdager og minnestund.
Vi bistår med råd.

Tlf. 51 56 43 30

eller

51 58 14 57

www.skipper-worse.no

SKIPPER WORSE

TURGRUPPENE:

Skipper Worse Tasta hver tirsdag	kl. 11.00	Sprek turgruppe
Skipper Worse Ledaal hver onsdag	kl. 10.45	Sprek turgruppe
Skipper Worse Madla hver onsdag	kl. 10.30	
Skipper Worse Ågesentunet hver onsdag	kl. 11.00	

Mosjon, frisk luft og sosialt samvær. Etterpå samles vi til kaffe og «drøs».

SYKKELGRUPPER:

Skipper Worse Ledaal hver mandag	kl. 10.00
Skipper Worse Tasta hver onsdag	kl. 10.00

Vi sykler ulike ruter hver uke. Mosjon, frisk luft og sosialt samvær.

TRIMGRUPPENE:

Skipper Worse Tasta hver mandag	kl. 09.30
Skipper Worse Ågesentunet hver mandag	kl. 10.00
Skipper Worse Madla hver tirsdag	kl. 11.00
Skipper Worse Ledaal hver fredag	kl. 11.00

SKIPPER WORSE

Hår- og fotpleie for damer og herrer på Skipper Worse sentrene

Å være velstelt og ha gode ben å gå på, betyr mye for trivselen. Benytt våre tilbud.

Ring og bestill tid på:

Skipper Worse Ledaal	tlf.: 51 56 43 30
Skipper Worse Madla	tlf.: 51 59 18 13
Skipper Worse Tasta	tlf.: 51 54 13 47
Skipper Worse Ågesentunet	tlf.: 51 58 14 57

SKIPPER WORSE

HJEMSERVICE

Dette er en tjeneste for dem som har behov/ønske for en samtalepartner, en som stikker innom – en å gå tur med, hjelp til personlig hygiene, dusj etter behov, tilrettelegging ved måltider, hjelp til matlaging, følge til tannlege, lege, apotek, offentlige kontorer, hjelp til rengjøring i hjemmet, klesvask m.m. Hjelp til å gjøre hverdagen triveligere og enklere rett og slett.

Skipper Worse har en fantastisk medarbeider som har ansvar for denne tjenesten, slik at det blir stabilitet i det tilbudet du får av oss.

Vi tilbyr våre tjenester også på kveldstid og i helger.

SKIPPER WORSE

SMÅJOBBSENTRAL

Formålet med Småjobbsentralen er å formidle rimelig arbeidskraft til enkle oppdrag til eldre og funksjonshemmede som trenger slik hjelp. Hensikten er også å fremme sosial kontakt og oppleve gleden ved å hjelpe andre.

Småjobbsentralen tar sikte på å formidle hjelp innen områdene: Sosial kontakt, gå ærender, småreparasjoner o.l. Arbeidsområdene vil bli utvidet i samsvar med etterspørsel og tilgang på hjelpere.

Vi er å treffe hver mandag og torsdag fra kl. 10.00 til 14.00, så ring oss på telefon 51 56 43 30.

KURS SOM STARTER OPP ETTER 22. SEPTEMBER 2006

- Skipper Worse Ledaal** : Fransk nyb.
« - » : Windows/Tekstbehandling – oppfriskning
« - » : Internett nyb.
« - » : Internett oppfriskning
« - » : Digitalkamera/bildebehand. – nyb. (kveldskurs)
« - » : Kunsthistorie
« - » : Glassfusing
« - » : Vinkurs (kveldskurs)
« - » : Linedance for de over 50
« - » : Trafikk-kurs «Bilfører 65+»
« - » : Mobilkurs nyb.
- Skipper Worse Tasta** : Glassfusing
« - » : Mobilkurs nyb.
- Skipper Worse Ågesentunet** : Spansk lettere konversasjon
« - » : Mobilkurs nyb.
- Skipper Worse Madla** : Italiensk nyb.
« - » : Mobilkurs nyb.
« - » : Glassfusing
« - » : Qiqong – øvelse for livsenergien
- Eiganes skole** : Matkurs for menn (kveldskurs)

Tillegg og rettelser til oversikten i Mortepumpen nr. 2/06, over foreninger, lag, organisasjoner og menigheter som driver arbeid for eldre i Stavanger

Navn	Adresse	Tilbud	Dag	Tid
Stavanger Sanitetsforenings Bo- og aktivitetssenter v/senterleder Greta Sønneland Reve greta@sanitetsforeningen.no	Magnus Karlssonsgt. 11 4021 Stavanger Tlf. 51 87 01 10 Telefax 51 87 27 84	21 leiligheter Kafé Morgenbad, voksne Voksne Publikumsbading, voksne, barn	Mandag – lørdag Onsdag og fredag Onsdag Tirsdag Fredag Lørdag	10.00-14.00 07.00-09.00 14.30-15.30 11.30-12.30 15.30-17.00 09.30-13.30
				
Stavanger Døvesenter v/daglig leder Margrete Solland E-post: dagligleder@stavanger.dovesenter.no	Saudagt. 11 4012 Stavanger Tlf. 51 53 38 81 Teksttelefon: Ring først 149 så 51 53 38 81	Seniortreff	1. onsdag i mnd.	11.00-15.00
Stavanger kommunale Pensjonistforening v/Kitty Janzon	Kongsgt. 43	Servering av vaffer/ rundstykker/kaffe Møte i Eldres Hus	2. torsdag i mnd.	10.00-14.00 16.30

Møteprogram for LOP

Stavanger og omegn lokallag høsten 2006

Tirsdag 3. oktober: Professor Jan Opsal: Islam – på kollisjonskurs med våre verdier? Aktuelt fra Eldrerådet i Stavanger. Bestilling av billetter til julemøtet.

Tirsdag 14. november: Seniorrådgiver Bjørg Hermansen: Hvor ble det av trygdeataten? Korsang av sangbrødrene. Salg av billetter til Julemøte.

Tirsdag 5. desember: Kulturredaktør Sven Egil Omdal: De fete typene – om avisenes feilskjær på tittelplass. Gunnar Barstad: Julemusikk. Opplesning. Bevertning.

Billetter må kjøpes på forhånd.

Alle møtene holdes i Frelsesarmeens hus, Kongsgaten 50: Kl.11.00–13.00.

Med vennlig hilsen
Jens Østrem

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

NORGE

Returadresse:

«Mortepumpen»

Eiganes og Tasta helse- og sosialdistrikt

Løkkeveien 99, postboks 55 – 4001 STAVANGER

**Vi satser på god
kvalitet og service**

Stavanger Helsebutikk

- **Sykeartikler**
- **Hjelpemidler for funksjonshemmede**
- **Førstehjelpsutstyr**
- **Stomiutstyr**
- **Inkontinensutstyr**

Lars Hertervigsgt. 3 – 4001 Stavanger
Rett over Straen Senteret. Telefon: 51 52 35 31